

POLSKA ZACHODNIA.

Dziś 10 stron. Dziś dodatek „szachy”

Dziennik poświęcony sprawom narodowym i społecznym na Kresach Zachodnich.

Kłopotów nie zwraca się.
Telefon redakcji nocnej 4-26.
Konto P. K. O. 303551.

Administracja: ul. Jagiellońska 5. — Redakcja: ul. Kopernika 14
Telefon 16-98. Katowice. Telefon 363.

Redaktor naczelny Edward Rumun.

Abonament miesięczny: przez pocztę oraz w Administracji 3 złote z doreczaniem do domu przez pocztę.

Sejm namyślił się i „radzi”.

Rząd wyczekuje cierpliwie, czy Sejm wykaże zdolność do pracy.

Mowa marsz. Daszyńskiego.

Warszawa, 6. 12. (Tel. wt.) W myśli zapowiedzi onegdajszych odbyły się w gmachu Sejmu wczoraj przedpołudniem zebrania plenarne wszystkich klubów. Zarówno w Sejmie, jak i przed Sejmem, gdzie zebrały się tłumy publiczności, panowało silne ożywienie w oczekiwaniu tego, co ma nastąpić.

O godz. 12 min. 15 otworzył marsz. Daszyński posiedzenie Sejmu dłuższym przemówieniem. (podajemy relację Pata) w którym przytoczył zarządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października r. o zwołaniu sesji Sejmu i Senatu. zaznaczając, że na podstawie tego zarządzenia wyznaczył posiedzenie Sejmu na dzień 31 października r. Posiedzenie to — mówił marszałek Daszyński — nie mogło dojść do skutku z powodu znanych wydarzeń, których omawiać nie chce. Donosiłem Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej, że nie mogłem (?) wykonać jego zarządzenia z dnia 24 października. zwołałem posiedzenie Sejmu na dzień 5 listopada br. Przed posiedzeniem wręczył mi Prezes Rady Ministrów zarządzenie Pana Prezydenta o odroczenie sesji na dni 30. Na tej podstawie zwołałem posiedzenie Sejmu na 5 grudnia. W ten sposób na podstawie art. 25 ustawy sejmowej oraz 6 i 7 art. Konstytucji jest posiedzenie dzisiejsze początkiem 5. miesięcznego okresu czasu, przeznaczanego dla Sejmu i Senatu, oraz 3 1/2 miesięcznego dla Sejmu uchwalenia budżetu państwa. Wysoka Izbo! Sesja bieżąca ma przed sobą dwa wielkie zadania: uporządkowanie gospodarki finansowej państwa i rewizję Konstytucji. Jedna i druga sprawa jest pilna i ważna. Ustawa z 22 stycznia br., mocą której Sejm zdecydował się przystąpić do pracy nad rewizją Ustawy Konstytucyjnej, powin-

na być jaknajrychlej wykonana. Niech mi będzie wolno wyrazić przekonanie, że wszystkie ugrupowania Wysokiej Izby uczynią w komisji konstytucyjnej wszelkie wysiłki, by zadanie tego Sejmu, słusznie zwanego konstytucyjnym, spełnić w sposób dodatni. Mam nadzieję, że jeżeli Sejmowi dany będzie czas. (?) potrzebny z natury rzeczy dla dokonania rewizji Konstytucji, Sejm tej pracy z pożytkiem dla kraju dokona. Wysoka Izbo! Bratni i sprzymierzeni z nami naród francuski poniósł w ostatnich dniach bolesną stratę. Zmarł szefiwy „Ojciec zwycięstwa” Jerzy Clemenceau. Była to potężna postać, wcielenie woli służenia ojczyźnie, woli zwycięstwa. W ciężkich i trudnych walkach na kongresie pokojowym poparł Clemenceau wszystkie interesy, związane ze zmartwychwstaniem Polski.

Mieliśmy w nim sprawiedliwego przyjaciela, jakim okazał się w ciężkiej potrzebie. Obok Francji Polska okryła się z powodu jego zgonu ciężką żałobą. Dałem wyraz tej żałobie w depeszy, wysłanej do prezesa Izby Deputowanych.

Przemówienia o zgonie Clemenceau'a Izba wysłuchala, stojąc, jak również przemówienia pośmiertnego o zmarłych postach Adolfe Macieszy i drze Leonie Reichu.

Od Ministra Skarbu wpłynęło zamknięcie rachunków państwowych za czas od 1 kwietnia 1927 r. do 31 marca 1928 r., a od prezesa N. I. K. uwagi o zamknięciu rachunków i wykonaniu budżetu za rok 1926/27. 27/28, jakoteż sprawozdanie z działalności Kontroli za rok 1928/29. Uwagi te i sprawozdanie marszałek odesłał do komisji budżetowej. Następnie złożyli ślubowanie poselskie Franciszek Stażowski i Stanisław Ja-

nusz. Z kolei przystąpiono do pierwszego punktu porządku dziennego, do pierwszego czytania budżetu za czas od 1-go kwietnia 1930 r. do 31 marca 1931 r. Marszałek Daszyński udzielił głosu p. Ministrowi Matuszewskiemu.

Pp. Ministrowie wchodzą na salę.

W czasie przemówienia marszałka Izba rządowa pozostała pusta. Marszałek Daszyński zapowiada przemówienie ministra skarbu p. Matuszewskiego, a równocześnie wchodzi na salę sejmową p. Premier dr. Świątalski oraz ministrowie Składowski, Kwiatkowski i Car Mówę Ministra Matuszewskiego, która trwała zgórą dwie godziny, podajemy dzisiaj częściowo, jutro zaś podamy Czytelnikom jej dokończenie.

Mowy przywódców stronnictw.

Po mowie p. Ministra Matuszewskiego poczęli wygłaszać mowy przywódcy poszczególnych stronnictw. Pierwszego przemawiał Prezes P. P. S. poseł Niedziałkowski, który zgłosił votum nieufności obecnemu rządowi. Po nim przemawiał prezes Wyzwolenia poseł Róg, który również zapowiedział votum nieufności, a następnie przemawiali leader stronnictwa Narodowego poseł Rybarski, który polemizował z wywodami ministra Matuszewskiego. Podczas gdy w czasie przemówień pp. Niedziałkowskiego i Roga panował spokój, wywołały wywody p. Rybarskiego ostre sprzeciw na ławach B. B. W. R. Po p. Rybarskim przemówił prezes Stronnictwa chłopskiego poseł Dąbski.

Podobno votum nieufności sześciu klubów opozycyjnych będzie zgłoszone przed końcem posiedzenia. Jak wiadomo, chodzi tu o P. P. S., „Wyzwolenie”, „Piast”, N. P. R., prawica, Ch. D. i stronnictwo chłopskie. Nie wiadomo jest stanowisko stronnictwa narodowego.

Mowa Min. Skarbu p. Matuszewskiego.

Wysoka Izbo! Preliminarz budżetowy, który przedłożono Sejmowi, jest planem gospodarki państwowej na rok 1930-31. Gospodarka wedle tego planu zaczyna się zatem dopiero za 4 miesiące, zakończy się zaś za 16 miesięcy od chwili obecnej. Niesposób więc ani uzasadnić, ani ocenić krytycznie preliminarza, jeśli nie rozpatrywać go na tle szerszym, na tle ogólnej sytuacji gospodarczej i prawdopodobnego jej rozwoju. Zarówno optymizm, jak i pesymizm, narzucany przez położenie jednej klasy, jednej warstwy, jednego powiatu, czy pojedynczego folwarku, nie może służyć za słuszną podstawę ani do planowania, ani do sadu o planach przyszłej gospodarki. Z dnem dzisiejszym wolno mi i trzeba brać pod uwagę skutki tylko, jakie prawdopodob-

nie działać będą w okresie wykonywania przyszłorocznego budżetu.

Trzy zjawiska.

W życiu gospodarczym Polski, w momencie, kiedy budżet układano i teraz, gdy ma on być rozważany, zarysowały się trzy zjawiska. Dwa z nich o charakterze przejściowym, dość jednak głębokim, aby odbić się w skutkach na przyszłym okresie budżetowym. Temi dwoma zjawiskami były i są jeszcze: ogólna ciasnota pieniężna na rynkach światowych ze wszystkimi stąd wynikającymi trudnościami, oraz kryzys cen produkcji zbóżowej.

Trzecim wreszcie skutkiem dodatnim, jaki oby przyniósł nam okres ciasnoty pieniężnej, może być rozpoczynające się

Baczność wyborcy i wyborczynie Wielkich Katowic!

W Katowicach wszyscy głosujemy na listę:

Narodowy Chrześcijański Blok Gospodarczy

mający następujące listy:

Katowice-Centrum

Dąb

Begonia-Zawodzie

Ligota-Brynów

Załęże

10

11

12

13

14

W deszcz, wicher i dnieg używaj
KRYM NINIA
na szerokość skóry

Weksel.
To użytkowanie kredytu, a przyspieszenia spłaty było zjawiskiem bardzo groźnym. Ten zalew weksli, o jakim wciąż się mówi, to waz, skłde osedki protestów, które jakoby charakteryzowały kryzys ekonomiczny, te wszystkie były i są objawem najeźdźczyńszczyzny i najszkodliwszego spożytkowania kredytu, jakie niestety były i są jeszcze częściej w moim, Wexsel w Polsce przestał w wielu wypadkach być wykładnikiem, świadczącym o procesach produkcji czy wymiany. Stał się natomiast podpisaniem zaświadczeniem tak, i ktoś zgóry zjada swe przyszłe dochody.

Spadek cen produktów rolniczych.
Drugim kryzysem, jaki przeżywa dziś Polska wespół z wieloma krajami świata, jest to rozpiętość między cenami na zboże i kartofle, a ceną wytworów przemysłowych. Ceny innych artykułów rolniczych, jak nabiał, mięso, żywność nie doznały spadku, przeciwnie, raczej wzrosły. Spadek cen na produkty rolne nie ma niewątpliwie w sobie żadnych cech pocieszających. Spadek w ten sposób wartość znacznej części ogólnej naszej wytwórczości. Jedno jest pewne, że Polska nie jest krajem tak daleko eksportowym w zbożu, ani ziemniakach, aby stopniowo w miarę ubywania nadmiaru zapasów nie nacępować stopniowo odprężenie. Z chwilą bowiem, gdy cła ochronne na zboże zostaną przed napływem z zewnątrz, zrównoważenie wewnętrzne podaży i popytu winno zamknąć nożyce dziś rozwarł, na niekorzyść rolnictwa.

Wysiłki Rządu.
Toteż wysiłki rządu zmierzają w tym właśnie kierunku, jak zrównoważenie podaży i popytu. Zamknięto więc granice celami ochronnymi od przywozu, rozwarło ją dla przywozu. Wniesiono opłaty podatku obrotowego od eksportu szeregu artykułów rolniczych. Zdecydowano dalej w drodze zwrotu cel ułatwić wywóz prawdopodobnie nadwyżki, ciążącej na rynku. Wreszcie, aby przeciwdziałać sezonowemu nadmiarowi podaży zezwolono przedłużyć termin płatności podatku dochodowego i majątkowego oraz uruchomiono kredyty zastawowe na zboże.

Oporność organizmu polskiego.
Trzecim zjawiskiem, jakie musi być wzięte pod uwagę, jest sposób reagowania społeczeństwa na trudności, wywołane przez ciążące na nim. Pragnę skonstatować tu już nie po raz pierwszy, że organizm gospodarczy Polski wykazał w obliczu teraźniejszych poważnych trudności znaczną oporność, zrównoważenie bilansu handlowego przedewszystkiem w drodze podniesienia wywozu na osłabienie tempa oszczędności, utrzymanie się składów bankowych na poziomie wyższym od stanu poprzedniego i brak wzrostu bezrobocia, są zjawiska, których zespoleniem mało które państwo w Europie pochwalić się może.
Aby zilustrować, co w ten sposób zostało dokonane, przytoczę tylko cyfry, o które żużony został dług państwa wobec zagranicy w ciągu 8 miesięcy bieżącego okresu budżetowego.
Po raz pierwszy bowiem od zaistnienia państwa polskiego zmniejszyły nasze zobowiązania wobec wierzycieli zagranicznych o sumę 90 mli., wypłacając ogółem kapitałów i procentów przeszło 460 mli. (Ciąg dalszy podamy jutro.)

Preliminarz budżetowy odesłany ogromną większością do komisji.

Warszawa, 6. 12. (Tel. wł.) Po przemówieniach posłów opozycyjnych zabrał głos poseł Burka (B. B.), który w przemówieniu swoim oświadczył, że najniebezpieczniej krytykę budżetu wypowiedział sam minister. Inne przemówienia miały charakter polityczny, a nie rachuby. Następnie marszałek Sejmu zarządził głosowanie nad wnioskiem

o odesłanie preliminarza do komisji budżetowej. Wniosek ten został obrznięty większością 157 przyjął. W ten sposób preliminarz został odesłany do komisji budżetowej. Na tem przetrwano obrady. Po odczytaniu szeregu wniosków, m. in. klubu B. B. w sprawie powołania specjalnej komisji do zbadania zażół w Sejmie 31. 10. br. oraz

wniosku klubu narodowego o powołanie nadzwyczajnej komisji sejmowej dla zbadania postępowania M. S. Wojsk. i organów sanitarnych przy przenoszeniu oficerów w stan spoczynku. W końcu marszałek zamknął posiedzenie, wyznaczając następne na dziś, piątek, na godz. 12.

Pod pręgierz z voiksbundowymi oszustami.

Dowody voiksbundowych fałszerstw.

Katowice, 6 grudnia.
W związku z perfidną agitacją voiksbundową prasy, która liczne listy o nazwach polskich zaanektowała jako listy „niemieckie”, mamy możność udowodnić voiksbundowe fałszerstwo dokumentami. I tak: „Katowiczerka” z dnia 4 bm. podała z Solarni, pow. Lubliniec, jako „swoją” listę nr. 3, określając ją „verkapt” (zakapturzona). (1?) Stwierdzamy więc, że w Solarni lista nr. 3 nosi nazwę „Katolicka Parafia Roinicza”. Pełnomocnikiem tej listy p. Wincenty Przyk, który w deklaracji, oddanej nam do użytku, stwierdza kategorycznie, że wspomniana lista jest listą polską.
Z Pawonkowa, pow. Lubliniec, złożył deklarację pełnomocnik listy nr. 1 p. t. „Błok Gospodarczy Rolników i Robotników”, oświadczając, że jest to lista polska. Tymczasem „Katowiczerka” bezczelnie mówi o tej liście „verkapt”!
Partie Rolników w Rusinowicach, pow. Lubliniec, nazwała „Katowiczerka” partią „niemiecką”! Tymczasem pełnomocnik tej listy p. Augustyn Kawa stwierdza w deklaracji, że jest to lista polska! Listę Ślą-

skich Rolników i Robotników w Jawornicy określiła „Katowiczerka” listą 1 i ochrzciła na niemiecką. Tymczasem lista ta ma nr 2 i jest listą polską! Listę nr. 2 p. t. „Narodowo-Chrześcijańska” w Kobyl, pow. Rybnik, ochciła „Katowiczerka” zagarnąć dla Voiksundu. Tymczasem pełnomocnik wspomnianej listy, p. Ludwik Graniczny, oświadcza w deklaracji, że jest to lista polska! Wkrótce przyniesiemy dalszy ciąg deklaracji z innych miejscowości, demaskujących podła, fałszerzka robotę Voiksundu. Już jednak przytoczone wyżej dowody, operujące pismemni deklaracjami pełnomocników list, wystarczają, by stwierdzić voiksbundowe oszustwo i by autorów tego postawili pod pręgierz surowej opinii publicznej.
Voiksbundowy strach przed triumfem polskości w wyborach komunalnych podsuł myśl podstępnej fałszerstwa. Demaskując tę nieczną robotę wzywamy wszystkich Polaków, by dali germanizatorskim podłakom przy wyborach należyty odpór, głosując tłumnie i solidarnie na listy polskie, na listy prorządowe.

Fałszerstwa voiksbundowe naśladowe „Kurjer Śląski” i „Polonia”!

Zdemaskowane próby oszustwa.

Katowice, 6 grudnia.
Enpeerowi „Kurjer Śląski”, chcąc widocznie załpiorować „wielką” liczbą list wyborczych „Narodowego Ruchu Robotniczego”, chwycili się sztuczek, przypominających mocno zdemaskowane przez nas fałszerstwa voiksbundowe. Dowody na to takie: „Kurjer Śląski” ogłasza, że lista Nr. 2 w Błuszczo, pow. Rybnik, jest listą N. P. R. i wzywa do głosowania na tą listę. Tymczasem w Błuszczo jest tylko jedna wspólna lista polska i głosowania w tej gminie nie będzie! ... Jako swoją listę w Gortowicach określił „Kurjer Śląski” listę Nr. 2. Tymczasem jest to lista Kustosowa pod nazwą „Lista Związku Obrony Górnoszlazaków”! ... W miejscowości Brusiek, pow. Lubliniec, wynalazł „Kurjer Śląski” 9 „swoich” mandatów. Tymczasem w miejscowości tej na jednej wspólnej liście na 9 mandatów jest 5 mandatów prorządowych! Co do Tychów podaje „Kurjer Śląski” jako „swoją” listę Nr. 1, wspominając, że na liście Nr. 4 i 5 w tej miejscowości są enpeerowi „sympatycy”! Tymczasem lista Nr. 5 w

Tychach jest listą prorządową, a lista enpeerowa w Tychach ma Nr. 31 ... Wzywa również „Kurjer Śląski” do głosowania na „swoją” listę w Jastrzębiu Górnym, pow. Rybnik. Tymczasem w gminie tej wogóle wyborów nie będzie, bo powstała tam jedna wspólna lista polska! ...
Obok voiksbundowców i enpierników naśladała na fałszerstwa również Korfantowa „Polonia”, ogłaszając, że lista wyborcza w Cwiklikach, pow. Pysznica, jest listą Korfantową! My fałszowi temu przeciwdziałamy deklaracją pełnomocnika wspomnianej listy p. Ottona Wallzaka, który oświadcza, że lista ta jest polską listą kompromisową z ogromną przewagą kandydatów prorządowych!
Panowie korianciarze i enpierniki, czy nie wstyd wam, iść śladem fałszerstw voiksbundowych? Czy myślicie, że temi oszustwami potrafiacie uchronić się od nieuchronnej kleski? Daremne próby i wysiłki!
Demaskujemy was, fałszerze, dowodniemi dokumentami!

Pruskie szykany antypolskie.

Tłumienie objawów kulturalnego życia polskiego.

Opole, 6. 12. (Tel. wł.) Do p. Frühaufa, właściciela gospody w Malinie (powiat opolski), zgłosiło się w tych dniach dwóch żandarmów, którzy w związku z mającym się odbyć w tej gospodzie polskim przedstawieniem teatru marionetek, dali gospodarzowi do zrozumienia, że landrat na powiat opolski hr. Matuschka nie życzy sobie, aby gospodarz wynajmował salę Polakom. Karczmarz wynajmował dotychczas salę organizacjom polskim.

Oczywiście po wizycie żandarmów gospodarz odmówił wynajęcia sali na przedstawienie polskie.

Władze polskie i społeczeństwo polskie winne z tych pruskich szykany antypolskiej, wyciągnąć należyte konsekwencje.

Naprawa konstytucji w Austrii dokonana.

Wiedeń, 6. 12. (AW.) Porozumienie stronnic w sprawie reformy konstytucji narreszcie zostało uskutecznione. Subkomitet komitetu konstytucyjnego obradował onegdaj do godziny 3 rano. Na posiedzeniu tem załatwiono niemal wszystkie kwestie sporne, wobec czego przedłożenie rządowe wda już dziś pod obrady komisji konstytucyjnej, w sobotę zaś odbędzie się na plenarnym posiedzeniu drugie i trzecie czytanie. W sprawie prawno-politycznego stanowiska m. Wiednia nie zdolano dotychczas dojść do pozytywnego kompromisu. Kwestia ta załatwiona zostanie w ten sposób, że socjaliści głosować będą przeciwko owemu paragrafowi nowego przedłożenia, który wylicza wszystkie kraje związkowe z wyjątkiem Wiednia, wobec czego paragraf ten nie uzyska wymaganej kwalifikowanej większości 2/3 głosów. Na skutek tego pozostanie w mocy dotychczasowe postanowienie, że Wiedeń jest krajem związkowym. Jest to zresztą obecnie już tylko kwestia formalna podjętej wagi, gdyż pod względem merytorycznym socjaliści także w tej sprawie poczynili bardzo daleko idące ustęstwa.

Z. Klemensiewicz wystąpił z P. P. S.

Kraków, 6. 12. Były poseł Zygmunt Klemensiewicz złożył godność członka naczelnej rady P. P. S. i wystąpił z partii. Poseł Zygmunt Klemensiewicz był jednym z najstarszych działaczy P. P. S. i wybitnym organizatorem ruchu robotniczego w okręgu krakowskim, był również w ostatnich czasach twórcą ruchu sportowego robotniczego. Wystąpienie wybitnego działacza wywołało duże wrażenie w Krakowie oraz zrozumiałe zażalenie w kręgach ciekawistycznych.

Katastrofa lotnicza.

Lwów, 6. 12. (AW.) Wczoraj o godz. 11-ej przed południem na lotnisku wojskowym w Skniłowie wydarzyła się niebывwała do tychczas w Lwowie katastrofa. Podczas ćwiczeń lotów grupowych zdarzył się 2 aparaty, które spadły na ziemię, ulegając kompletnemu rozbić. Na miejscu poniosli śmierć: podpor. Mastowski, sierżant Komornicki i plutonowy Dragowski, a podpor. Mieczysławski został ciężko ranny. Bliższe przyczyny katastrofy dotychczas nieznane.

Wrażenie rozłamu wśród nacjonalistów niemieckich.

Berlin, 6. 12. Przeciw rządowi Hugenberg w stronictwie nar-niemieckim gwałtownie występuje w „Deutsche Allgem. Zig.” wybitny poseł nacjonalistyczny Klonne. Hugenberg — pisał Klonne — chce zastąpić przekonań polityczne ślepa subordynacja, a uczucie wierności bezwzględny przymus. Gospodarka taka długo trwać nie mogła i obecnie nadchodzi chwila, w której i najwierniejsi nie chcą, aby to, co uważają za swą prawdę, poświęcić lojalności, która stała się w ostatnim czasie nie do zniesienia. Pos. Klonne sadi, że władza Hugenberg jest już złamana. Organ agrariuszy „Deutsche Tageszeitg.” ubolewa, że rezolucja zarządu centralnego partii postawiła poza nawiasem stronictwa głównie przedstawicieli robotników, co nciwa zdaniem dziennika — sprzeczne z założeniami partii, która to partia miała być od pierwszych chwil istnienia granicem wszystkich przedstawicieli narodu. „Vörrwärts” notuje z w. i. m. zadowoleniem fakt, że to właśnie element proletariacki pierwszy podniósł standard buntu przeciw dyktando Hugenberg.

Trzy doniosłe uchwały Rządu z zakresu polityki społecznej.

Budowa tanich domów, zabezpieczenie na starość i plan akcji dla bezrobotnych.

Warszawa, 6. 12. W dniu 4 grudnia br. odbyło się posiedzenie Rady Ministrów pod przewodnictwem prezesa Rady Ministrów dr. Kazimierza Świątalskiego. Na posiedzeniu tem Rada Ministrów po załatwieniu szeregu spraw bieżących na wniosek ministra pracy i opieki społecznej przyjęła trzy uchwały z zakresu polityki społecznej. W jednej z tych uchwał Rada Ministrów zaakceptowała plan budowy tanich mieszkań robotniczych i pracowniczych przez zakłady ubezpieczeń społecznych, które przeznaczają na ten cel w najbliższym 5. leciu co najmniej 125 mli. zł. Zasady finansowe tego planu umożliwiają ustalenie czynszu mieszkaniowego w wysokości 35 zł. od jednej ubikacji mieszkaniowej, t. zn. w wysokości dostosowanej do ostatniej zdolności płatniczej szeregu rzesz pracowniczych.

Druga z uchwał powyższych odnosi

sę do projektu ustawy o ubezpieczeniu na starość. Projekt ten wycofano w swoim czasie z Sejmu dla dokonania niezbędnych modyfikacji. Rada Ministrów uchwaliła obniżyć wiek uprawniający do rent starczych z 65 na 60 lat dla robotników przemysłowych, uproszczyć administrację i organizację wszystkich rodzajów ubezpieczeń, łącząc je w jedną szarmonizowaną całość oraz wzmacnić finansową podstawę ubezpieczeń.

Trzecia uchwała ustala plan akcji pomocy dla tych bezrobotnych, którzy wyzercpali już uprawnienie do korzystania z zasiłków ustawowych z funduszu bezrobocia. Plan ten przewiduje w związku z pogorszeniem się sytuacji na rynku pracy w sezonie zimowym udzielenie tej kategorii bezrobotnym zasiłków w gotówce lub w naturze za pośrednictwem samorządów.

Premjer do przedstawicieli związków pracowniczych.

Urzędnikom będzie wypłacony dodatek mieszkaniowy.

Warszawa, 6. 12. Dnia 4 bm. prezes Rady Ministrów dr. Kazimierz Świątkowski przyjął przedstawicieli 13-tu związków pracowniczych, które zgłosiły się do p. premiera w sprawie poprawy bytu pracowników państwowych. W odpowiedzi na przedłożone przez delegację postulaty p. premier oświadczył delegacji co następuje:

Sprawa poprawy bytu pracowników państwowych została w ostatnich czasach wyraźnie zepchnięta na tory polityczne. Jest to droga niebezpieczna. Jest to okoliczność, która każdemu rządowi może utrudnić tylko, a nie ułatwić kontakt z organizacjami urzędniczymi. Dzieki Panom za to, że tak właśnie rozumiecie sytuację i dlatego też zdecydowałem się chętnie i nie tylko przyjąć Panów, ale i sam wyjaśnić Panom moje w tej sprawie stanowisko. Muszę przede wszystkim zaznaczyć, że nikogo nie upoważniłem do publikowania w prasie rozmowy mojej z przedstawicielami komisji porozumiewawczej pracowników państwowych. Przebieg tej rozmowy, opublikowany w swoim czasie nie był wcale przezwyciężony, co wydawało mi się, powinno było stać się już chociażby z prostego obowiązku uprzejmości i lojalności Panów przedstawicieli, z którymi rozmawiałem. Z ważniejszej treści rozmowy został w wielu punktach sposób istotny skazony. O samej sprawie poprawy bytu pracowników państwowych rozmawiać mogę z Panami tylko jako szef rządu z pracownikami państwa, któremu jednakowo służymy. Ubiżytym godność Panów, którą mi wszyscy pracownicy państwowi stracili przed wszystkim musimy, gdybyśmy rozmawiali z Wami jako pracodawcą z pracownikami państwa. Wprawdzie jesteśmy jednym wielkim warsztatem pracy, ale nasze stosunki do tego warsztatu pracy nie tylko ze względu formalno-prawnych ułatać się muszą tak tylko, by dobro tego warsztatu pracy w żaden sposób i na żaden szwank narażone być nie mogło. Wiem wreszcie, że pracownicy państwowi tak właśnie swój obowiązek wobec Państwa rozumieją. Materiałnie zaopatrzenie pracowników państwowych wymaga poprawy, która jest słuszną. Ten postulat musi być zrozumiany konsekwentnie. Może być jednak dokonany stopniowo i tylko w miarę rzeczywistych możliwości państwa. Nie uległoby przeto Panowie żadnej demagogii, tak skwapliwie podejmowanej przez te czynniki, które odpowiedzialności za państwo nie czują. Idąc taką drogą, można zyskiwać popularność, ale nie można posunąć samej sprawy napr.ód. Jestem zdecydowanym zwolennikiem poprawy bytu pracowników państwowych, ale także nie mam ochoty sam bawić się w demagogię i dawać obietnice, których rząd nie mógłby wykonać. W budżecie na ogólną sumę wydatków 2950 milj. wydatki personalne stanowią sumę, wynoszącą prawie 2 miliardy. Sam tylko dot. atek mieszkaniowy o którego wypłatę chodził pracownikom państwowym wynosi 96 400 tys. Czy świat pracowników państwowych wie, jaka to suma w budżecie Państwa należałoby zrealizować, aby od razu polepszyć zaopatrzenie pracowników tak, aby jakiś dodatni osiągnięto z tego skutek? Czy podwyższenie wpływów podatkowych w momencie gospodarczej trudności może być użyteczne, i oszczędność w wydatkach rzeczowych, o ile się te wydatki, czyż mogą być znaczne? Przecież to, prawda, niemniej jednak żadnym prawem nie mogą Panom w najbliższej przyszłości obiecywać wydatnej podwyżki uposażeń. Znam bowiem wszystkie postulaty pracowników państwowych; nie przechodzę nad nimi i tym bardziej do porządku dziennego. Droga jednak, jaką iść mi wypada, może być w najbliższej przyszłości tylko następująca:

1. w bieżącym roku budżetowym z osiągniętej nadwyżki kasejowej państwa będzie część dodatku mieszkaniowego za rok 1929. Część ta wynosić będzie od 25 do 35 proc. tak, aby najb. szerzej płatne kategorie pracowników otrzymać mogły większy procent dodatku.
2. Uważam za słuszną „ulaty skoordynowania” postanowień ustawy „o etacie” pracowników państwowych z rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, aby za nicowania była ciągłość finansowa przy przechodzeniu na służbę państwową i odwrotnie. Or. owanie tych przepisów polece Ministerstwu Skarbu.
3. Godzę się na nowelizację paragrafów służbowych pracowników państwowych. Pracę nad tem zlece komisji „o etacie” państwowej, jaka istnieje i „o etacie” Rady Ministrów.

4. Tej samej komisji usprawiedliwiona administracji państwowej zlece szczegółowe rozpatrzenie złożeń na przyszłość organizacje dozoratorów w sprawie pomocy lekarskiej i pomocy szkolnej. Szczegółowe wnioski, jakie w tych sprawach zostaną mi złożone, traktować będę z całą życzliwością, zawsze jednak tylko w takich granicach, które zapewniać mi będą równowagę budżetu.

Oto proszę Panów wszystko, co mogę Pa-

nom powiedzieć. Od każdego pracownika państwowego od najniższego stopnia począwszy wymagać muszę nie tylko rozumnej troski dla dobra tej służby, która pełnia, ale i wyrobienia obywatelskiego, które nie pozwala żądać od państwa więcej, niż państwo dać może, ale w jeszcze większym stopniu tego ogólnego ujęcia interesów i możliwości państwa wymagać musi od przedstawicieli zawodowych organizacji urzędniczych.

Na trop'e włamywaczy.

(:) W związku z dokonaniem przed paru dniami włamaniem do Alencji Pocztowej w Brennej na Śląsku Cieszyńskim, o. czym donosiliśmy swego czasu — dowiadujemy się, że w. w. toku przeprowadzonego śledztwa policja znalazła za. topioną w pobliskim potoku rozbity kasetkę żelazną oraz inne rzeczy, pochodzące z kradzieży, jak pieczęcie urzędowe, książeczki oszczędnościowe i akta. Brak tylko gotówki, co wskazuje na to, że włamanie dokonano wyłącznie w celu rabunku.

Sprawców narazie nie ujęto, ale, jak się dowiadujemy, policja już wpadła na trop włamywaczy.

Nasze listy.

Wykaz list prorzadowych i ich numerów wyborczych.

W dniu 8 grudnia wszyscy dobrzy Polacy i zdrowo myślący obywatele głosują na następujące listy prorzadowe:

w powiecie Katowickim:

Brzezinka. Na nr. 3. Lista Obywateli Polskich (czołowy kandydat p. Hetmański).

Szopienice. Na nr. 8. Katolicka Lista Obywatelska (czołowy kandydat p. Kupilas), oraz na nr. 7 Lista Inwalidów Wojennych (czołowy kandydat p. Kuc).

Halemba. Na nr. 1. Lista Narodowych Obywateli (czołowy kandydat p. Nocoi).

Makoszowy. Na nr. 1. Lista Polska Brzeźkowice. Na nr. 3. Polski Blok Wyborczy Wszystkich Stanów (czołowy kandydat p. Lasok), oraz na nr. 5. Lista Inwalidów Wojennych Górniczo-Hutniczych (czołowy kandydat p. Serrek).

Przelajka. Na nr. 3. Narodowy Chrześcijański Blok Gospodarczy (czołowy kandydat p. Korjany Kasper).

Pawłów. Na nr. 4. Narodowy Chrześcijański Blok Gospodarczy (czołowy kandydat p. Godzierz).

Bańgów. Na nr. 1. Zjednoczony Blok Gospodarczy (czołowy kandydat p. Marosz).

w powiecie Świętochłowickim:

Ruda. Na nr. 3. Polski Blok Gospodarczy.

Łagiewniki. Na nr. 1. Katolicko Narodowy Blok Gospodarczy.

Chropaczów. Na nr. 1. Obywatelskie Zjednoczenie Gospodarcze.

Brzeziny Śl. Na nr. 2. Narodowy Chrześcijański Blok Gospodarczy.

Wielkie Hajduki. Na nr. 1. Polski Blok Gospodarczy.

Nowe Hajduki. Na nr. 2. Obywatelskie Zjednoczenie Gospodarcze.

Nowy Bytom. Na nr. 1. Lista Polska.

Szarlej. Na nr. 1. Narodowe Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy.

Godula-Chebie. Na nr. 3. Polska Lista Obywatelska.

Kamień. Na nr. 3. Lista Gospodarcza w Kamieniu.

Wielka Dąbrówka. Na nr. 3. Zjednoczona Lista Obywatelska.

Świętochłowice. Na nr. 1. Chrześcijański Zespół Pracy.

Zgoda. Na nr. 2. Lista Obywatelska Brzozowice. Na nr. 4. Lista Polskich Obywateli.

Wielkie Piekary. Na nr. 1. Chrześcijańskie Zjednoczenie Ludowo-Gospodarcze.

Orzegów. Na nr. 1. Narodowy Chrześcijański Blok Gospodarczy.

w powiecie lublneckim:

Lisów. Na nr. 1. Chrześcijańskie Narodowe Stronnictwo Gospodarcze.

Kochanowice. Na nr. 1. Polska Katolicka Lista Gospodarcza.

Strzebin. Na nr. 1. Polska Katolicka Lista Gospodarcza.

Jawornica. Na nr. 1. Polska Katolicka Lista Gospodarcza.

Rusznice. Na nr. 1. Polska Katolicka Lista Gospodarcza.

Drutarnia. Na nr. 1. Polska Katolicka Lista Gospodarcza.

Koszęcin. Na nr. 1. Lista Katolickich Polskich Gospodarzy.

Lubecko. Na nr. 1. Śląska Lista Rolnicza.

Psary. Na nr. 1. Polska Katolicka Lista Gospodarcza.

Solarnia. Na nr. 1. Polska Katolicka Lista Gospodarcza.

Stęblów. Na nr. 1. Polska Katolicka Lista Gospodarcza.

Wierzbie. Na nr. 1. Polska Katolicka Lista Gospodarcza.

Dralin. Na nr. 1. Polska Katolicka Lista Gospodarcza.

Lubliniec. Na nr. 1. Polska Katolicka Lista Gospodarcza.

w powiecie tarnogórskim:

Kozłowa Góra. Na nr. 2. Lista Polskich Obywateli, oraz na nr. 1 Lista Polska (Blok Gospodarczy).

Orzech. Na nr. 1. Polski Blok Obywatelski, oraz na nr. 4. Narodowe Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy.

Rybna. Na nr. 2. Polska Lista Obywatelska.

Świerkianiec. Na nr. 3. Polskie Zjednoczenie Gospodarcze, oraz na nr. 4. Polska Lista Obywatelska.

Pniów. Na nr. 1. Zjednoczenie Obywatelskie, oraz na nr. 2. Narodowe Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy.

w powiecie rybnickim:

Bełk. Na nr. 1, 2, 3 i 4.

Brzeziny. Na nr. 1 i 3.

Bujaków. Na nr. 3.

Buków. Na nr. 1.

Chudów. Na nr. 1.

Czerlna. Na nr. 2, 3, 4 i 5.

Czerwionka. Na nr. 3 i 4.

Czuchów. Na nr. 1.

Dzimirz. Na nr. 2.

Godów. Na nr. 2 i 3.

Gogolowa. Na nr. 1, 2, 3 i 4.

Golejów. Na nr. 3.

Gotów. Na nr. 2 i 3.

Gotartowice. Na nr. 1, 3 i 4.

Jastrzębie Dolne. Na nr. 1.

Kłokocin. Na nr. 1.

Kobyła. Na nr. 1, 2 i 3.

Krzyżkowice. Na nr. 1, 2, 3, 4 i 5.

Książenice. Na nr. 1 i 3.

Łaziska. Na nr. 1 i 2.

Skrzysów. Na nr. 1, 3, 5 i 6.

Szczygłowice. Na nr. 1 i 2.

Luków. Na nr. 1, 2, 3 i 4.

Markłowice Dolne. Na nr. 1, 2 i 3.

Markłowice Górne. Na nr. 1.

Mszana. Na nr. 1, 2 i 3.

Niedobczyce. Na nr. 4, 5 i 6.

Niewiadom Górny. Na nr. 1 i 2.

Olza. Na nr. 1 i 3.

Olsiny. Na nr. 1 i 2.

Paniówki. Na nr. 1.

Pieczę. Na nr. 1.

Podbucze. Na nr. 1 i 2.

Połomia. Na nr. 1 i 2.

Popielów. Na nr. 1, 3 i 4.

Przysów. Na nr. 3.

Radlin. Na nr. 3, 4, 5 i 6.

Raszczyce. Na nr. 1 i 2.

Rówień. Na nr. 1.

Ruptawa. Na nr. 1, 3 i 4.

Rydułtowy. Na nr. 1, 2, 4, 6, 7, 8, 10 i 12.

Skrbeńsko. Na nr. 1 i 2.

Syrynia. Na nr. 2 i 4.

Wielopole. Na nr. 2.

Wilcza Dolina. Na nr. 1.

Wilcza Górna. Na nr. 1 i 2.

Zamysłów. Na nr. 1 i 2.

Złyna. Na nr. 1.

Zawada. Na nr. 2.

w powiecie pszczyńskim:

Nowy Bieruń. Na nr. 1.

Bijasowice. Na nr. 1.

Brzeźce. Na nr. 1 i 2.

Czarków. Na nr. 1 i 4.

Dzieńkowice. Na nr. 2.

Imielin. Na nr. 2.

Jankowice. Na nr. 2.

Jarzabkowice. Na nr. 1.

Kosztowy. Na nr. 2.

Kobiór. Na nr. 3 i 4.

Łąka. Na nr. 5.

Murcki. Na nr. 5.

Międzyrzecz. Na nr. 4.

Panewnik. Na nr. 2.

Mokre. Na nr. 1.

Ornontowice. Na nr. 2.

Piotrowice. Na nr. 5.

Radostowice. Na nr. 2.

Pawłowice. Na nr. 1.

Ściernie. Na nr. 3.

Suszc. Na nr. 2.

Tychy. Na nr. 5.

Wesoła. Na nr. 3.

Wista Wielka. Na nr. 1 i 3.

Wola. Na nr. 1.

Wyry. Na nr. 2, 3 i 5.

Zapłacą 50.000 zł. kary.

(:) W nocy na 5 bm. na przestrzeni między Łagiewnikami a Brzezinią Śl. patrol śląskiej straży granicznej zauważył dwóch przekradających się męczczyzn, którzy na wezwanie strażników, początkowo nie tylko że nie zatrzymali się, ale usiłovali ratować się w ucieczce. Wśląd za uciekającym dano kilka strzałów, poczem udało się ich przytrzymać.

Okazało się, że jest to: Stanisław Maciejewski z Mysłowic i Edward Chromy z Jęzora. Przemycili oni z Niemiec większą ilość wyrobów tytoniowych, które zostały skonfiskowane. Przytrzymanych doprowadzono do najbliższego Urzędu celnego i spisano protokół. Epilog tego zajścia rozegra się w sądzie i będzie bardzo smutny dla przemytników, bowiem grozi im kara w wysokości do 50.000 zł.

Z ruchu wyborczego.

Wpłynęły wieści kobiet w Chropaczowie za listą przorządową.

W oświadczeniu, 5 gm. po południu odbył się w Chropaczowie w sali p. Własaka improwizowany wiec wyborczy kobiet, zwolniony przez Tow. Polak i Obywatelskie Zjednoczenie Gospodarcze. Przybyło nań zgórą 500 kobiet, które s usłuchały z aplauzem przemówień przesyłanych i uchwaliły rezolucję za listą przorządową nr. 1.

Wice zagaiła przewodn. Tow. Polak p. Bartoździowa. Przemówienia wygłosił p. nac. Przysbyła i p. Janek z Wielkich Hajduk. Wywody i apel mówców spotykały się z gorącymi oklaskami a wyraz przekonania dla listy przorządowej dano przez uchwalenie następującej rezolucji, odczytanej przez sekretarkę Tow. Polak p. Kęnsobkówną, żonę kierownika szkoły:

Rezolucja.

My, kobiety Polki w Chropaczowie, zebrałe 5 grudnia na wiecu wyborczym Tow. Polak, postanawiamy i przyrzekamy, iż jako Polki, katolickie i obywatelki gminy, głosować będziemy w dniu 8 grudnia na listę, która idzie z Radem, t. j. na listę nr. 1. Jest to lista polska, katolicka i bezpartyjna, a ma na celu gospodarczy rozwój naszej gminy.

Wzywamy wszystkie wyborczynie, aby dla dobra gminy, dla dobra swojego i swoich rodzin oddały swoje głosy na listę nr. 1. Na liście tej znajduje się także przedstawicielka kobiet-Polak.

Niech żyje Polska! Niech żyje polski Chropacz! Niech żyje i zwycięży lista nr. 1 w myśli naszego hasła: Bóg, Rodzina i Ojczyzna!

Apelom do pracy agitacyjnej dla listy nr. 1 zamknęła przewodnicząca wiec, który miał przebieg poważny i podniosły.

2 wiecie w Rudzie.

Odbyły się 2 wiece Polskiego Klubu Gospodarczego na sali p. Synowca i na sali Gimnazjalnej. Na wiecach tych przewodniczyli pp. Pawlik i Jan Wycisk. U Synowca referował p. Dereczyk a w Gimnazjalnej sali p. Wiktor Polak, naczelnik Urzędu Okręgowego gminy Świętochłowice. Wiece odbyły się bardzo spokojnie. Referent jeden i drugi mówili rzeczowo i wywody ich podkresliły słuchacze łucznymi oklaskami. Oprócz p. Polaka przemawiał p. Buron. O godzinie 18,30 zamknięto wiec hasłem „Cześć Ojczyźnie”.

Wice N. Ch. Z. P. w Imielinie.

Na niedzielę, dnia 1 grudnia br. o godz. 3 po poł. zwołano przedwyborczy wiec Ch. Z. P. w Imielinie na sali p. Szewczyka. Pomimo późniejszego ałisy zapowiadających wiec, na wiec przybyło około 250 osób później do 500 osób.

Wice zagaił naczelnik gminy p. Malorny Szczepan. Przybyło na wiec referent p. Oduła z Król. Huty w swem przemówieniu zobrazował obecną sytuację polityczną i gospodarczą Śląska za obecnych rządów. Pod koniec swego przemówienia zaapelował do wszystkich przybyłych obywateli do wspólnej zgody i aby w dniu (8 grudnia 1929) wyborów oddali swoje głosy na przorządową listę, t. j. Nr. 2, jako mającą kandydatów, dotychczasowe postępowaniem i pracą okoku rozwoju gminy, zasługujących na pełne zaufanie.

W dyskusji nie zabrakł głosu, prócz malkontenta J. Pokrzyka, który dostał od p. refer. odpowiednią odprawę.

Pod koniec wiecu naczelnik gminy p. Malorny przedstawił obecne położenie gospodarcze gminy, wykazując stosunek, jak dawniej gmina wygładała i jak obecnie wygląda, dzięki materialnemu wsparciu obecnego rządu Wojewody dr. Grzybickiego, co sobran przyjeźli do władności z pełnem zadowoleniem i bez jakiegokolwiek sprzeciwów.

Przewodniczący zakończył wiec hasłem „Bóg, Włara i Ojczyzna”. Przebieg był bardzo spokojny.

Zebrań N. Ch. Z. P.

Dnia 1 grudnia br. odbyło się w Kochłowicach zebrań N. Ch. Z. P. Na zebrań to stawili się liczne rzesze obywateli, których hasłem „wszystko dla mocarstwowej potęgi Polski”. Wśród zebranych zauważono liczne jednostki, które dotąd należały do przeciwnych stronicieli. Dodatkne wrażenie na obecnych sprawiła obecność miejscowego naczelnika gminy p. Krzyżaka, którego dotąd pomawiano o przynależności do Ch. D.

Wiedzą, że zdrowa myśl państwowa zaczyna świecić w Kochłowicach prawdziwie tryumfem.

Wice w Nowym Bieruniu.

W niedzielę, dnia 1 grudnia br. odbył się na sali p. Kusowca wiec przedwyborczy z ramienia Narodowego Chrześcijańskiego Bloku Gospodarczego, w którym wzięło udział około 100 wyborców.

Wice zagaił p. Chrostek Karol II, naczelnik gminy, staropolskim pozdrowieniem „Niech będzie Pochwalony Jezus Chrystus”. Obszerny referat na temat ważności wyborów komunalnych oraz o dawniejszej i obecnej gospodarce w gminie wygłosił radny gminy p. Mł. Karol. Referatu wysłuchali obecni w skupieniu; a że wywody p. Misia były słuszne i zrozumiane, świadczą fakt, że w dyskusji nad referatem mł. nawet z przeciwników obecnych na wiecu nie zabrakł głosu.

Wice został zamknięty hasłem „Cześć Ojczyźnie”, a wiecownicy rozeszli się w poważnym nastroju do domów.

Baczność, Polacy i Polki!

Prosimy dokładnie zapamiętać numery naszych list wyborczych.

Od paru dni zamieszczamy wykaz list przorządowych i ich numerów w poszczególnych miejscowościach. Wobec tego, że numery naszych list w poszczególnych gminach są różne, prosimy naszych wyborców i wyborczynie, by dokładnie sobie zapamiętali i zapamiętali, jakie numery mają nasze listy w danej gminie. Zwłaszcza trzeba zwrócić uwagę na to w tych miejscowościach pow. rybnickiego i pszczyńskiego, gdzie niema jednej naszej listy, ale jest ich więcej. Listy te jednak są wszystkie zblokowane i mają charakter przorządowy. W tych gminach, gdzie jest kilka naszych list mogą głosować nasi zwolennicy wedle swego upodobania, wybierając jedną z podanych list. Baczność tylko należy, by wybrać tylko takie liczby, które podajemy.

Wyborcom z Wyr. w pow. pszczyńskim wyjaśniamy przy tej sposobności, że podana przez nas ostatnio liczba 4, jako liczba jednej z naszych list była błędna. Ma być nie 4 lecz 5, co w wykazie dzisiejszym jest już sprostowane i co prosimy zapamiętać!

Czytelników naszych bardzo prosimy, by powyższe rady i wyjaśnienia pilnie podali do wiadomości wszystkim znajomym w gminie. Nakończ przypominamy, że tym razem popularna jedynka tylko w niektórych gminach jest naszą. Spisał się pod tym względem zwłaszcza powiat lubliński. Natomiast w wielu innych gminach jedynka tym razem jest cudza, a nasze liczby są inne, co dokładnie przy poszczególnych gminach wykazujemy.

Jeśliżby do niektórych gmin nie dotarły na czas gotowe nasze drukowane numery, trzeba mieć w zapasie kartki z numerem napisanym ręcznie. Piszemy o tem na wszelki wypadek, aparat bowiem nasz działa sprawnie i prawdopodobnie wszędzie już dostarczone są numery gotowe.

A więc, baczność, Rodaczki i Rodacy! Pamiętajcie o numerach naszych list! Gorliwie pracować i agitować! Przypilnować o pieczętach! Wszyscy tawą do wyborów, a zwycięstwo nasze będzie pewne!

Kradzieże fałszerstwa Volksbundu.

Wczorajszej „Polce Zachodniej” napiektowaliśmy perfidne sztuczki Volksbundu-prasy, która wymienia liczne listy o czysto polskich nazwach jako „swoje”. W sprawie tego podłego Volksbunduowego fałszerstwa dajemy dziś na innem miejscu oświadczenia pełnomocników tych list, które Volksbund chciał zagarnąć jako „swoje”, a którzy oświadczenia, że listy te są listami polskimi... W związku z wczorajszą

W Niemcy i komunisty przy robocie.

Jakich sztuczek się chwytają Niemcy wst, niem. socjaliści albo jeżeli chcesz, komunisti, dowodzi następujące zdarzenie:

Niejakiego Świerczyna i jeszcze jednego nieznanego „bowarżysz” przychodzą do powstania i Polaka p. Knapczyka Augustyna i pytają się go, ile płaci od mieszkanka, na odpowiedź zaś p. Knapczyk, że płaci 15 zł., powiedzieli mu: Stawimy wniosek do rady gminnej o zmniejszenie płatu, podładczo się. Nie potrzeba dodawać, że się p. Knapczyk podpisał, bo nie przeczuwał, że podpisu jego użyją na wyrażenie zgody na umieszczenie w liście kandydatów i tym sposobem znalazł się p. Knapczyk i według jego oświadczenia także p. Helas na niemieckiej komunistycznej liście kandydatów. Poniżej załączam oświadczenie p. Knapczyka w tej sprawie, które brzmi:

Czytając oświadczenie listy kandydatów, zauważyłem, że na niemieckiej liście socjalistycznej figuruje moje nazwisko.

Przeciwko umieszczeniu mojego nazwiska na wymienionej liście jaknajenergiczniej protestuję, bo ja jako powstaniec i Polak nigdy nie dalem zezwolenia na umieszczenie mojego nazwiska na liście niemieckiej a w dodatku na komunistycznej.

Moja rzekoma zgoda na umieszczenie mego nazwiska w tej liście kandydatów zdobyto podstępem i podpisałem tylko wniosek o Rady gminnej, aby płacił by nieco zmniejszony od mieszkanka gminnego.

Domagam się kategorycznie, aby moje nazwisko było z listy tej usunięte.

Do powyższego dodaję jeszcze, że p. Augustyn Helisz jest podobnym sposobem na liście socjalistycznej wzgl. komunistycznej znalazł.

Uważam, że takie podstępne zdobywanie podpisów na listę kandydatów Świerczyna i jeszcze jednego osobnika, którego nie znam, nie powinno być w naszej Polsce tolerowane.

(—) Augustyn Knapczyk.

Tyle p. Knapczyk. Przestrzegam bardzo Szan. Obywateli Wielkich Piekar, aby nikt nie oddał głosu na te ani żadną inną listę, jak tylko na listę Chrześcijańskiego Polskiego Zjednoczenia Ludowo-Gospodarczego nr. 1. **Przeorny,**

wiadomością naszą „Kurier Śląski” przyniósł wyjaśnienie, że lista pod nazwą „Narodowy Kuch Robotniczy” w Łodzi, która prasa Volksbundu odczytała jako „swoja”, nie jest listą N. P. R. Notując z gnością to wyjaśnienie, stwierdzamy równocześnie zupełnie wyraźny dowód Volksbunduowego fałszerstwa. Volksbundu prasa wymienia również jako „swoją” listę w Jawornicy (pow. pszczyński) listę Nr. 1 pod nazwą „Śl. Rolnik i Robotnik” (!?) Tymczasem lista Nr. 1 w Jawornicy ma nazwę „Polsko-Katolicka Lista Gospodarcza” i jest listą naszą, przorządową! Wobec tego pełnomocnik Volksbunduowej prasy jako jawne, ordynarne fałszerstwo, obliczone widocznie na wnoszenie zamętu wśród wyborców. Bardzo widać marnie przedstawiają się wyborcze szanse Volksbundu, skoro chwytają się tak łajdackich sztuczek i fałszerstw.

Charles Wesley Sanders.

Śmierć na rozdrożu.

Powieść amerykańska.

(Ciąg dalszy.)

— Matty, czy już jest jaka wiadomość? — zapytał telegrafista.

— Tylko co przyszedł — odpowiedział urzędnik. — Nie wiem.

— Proszę... chciałbym się dowiedzieć, czy jest co dla mnie... — rzekł stłumionym głosem Hammersley.

Telegrafista wszedł do biura, wyjął z jakiejś dziury jakąś zatyckę i na stole zaczęło stukać. Hammersley wszedł za nim i stanął koło balustrady. Pozostali, nie wyłączając Mc Gregora, ustawili się w milczeniu po bokach i w tyle.

— Co mówi aparat? — zapytał cicho Hammersley.

— To nie dla mnie — odpowiedział urzędnik. — Pewnie z okręgu telegrafu do kogoś w dole linji.

— A moja wiadomość jak przyjdzie? — zapytał znów Hammersley.

— Zostanie przesłana z stolicy do okręgu.

— O, czy nie może się pan zapytać, czy tam czego nie mają?

— Nie mogę im przerywać — rzekł opryskliwie telegrafista. — Proszę się uspokoić w cierpliwość, za minutę będzie.

Usiadł przed stukającym instrumentem i położył na nim wskazujący palec. Jednocześnie żuł swoją wykalczkę, patrząc leniwie w perspektywę okna.

— Spodziewa się pan widać wielkiej nowiny — rzekł do Hammersley'a Mc Gregor.

— Wielkiej nowiny — potwierdził zagadnięty.

Zdjął kapelusze i Mc Gregor zauważył, że na czole perła mu się krople potu. Ale był tak zaskoczony w stuk aparatu, że go nie otarł.

— Na pana miejscu nie przejmowałbym się tak bardzo — poradził nowy przyjaciel.

Nagle stukanie ustało. Zapadła chwila milczenia. Mc Gregor słyszał wyraźnie ciężkie oddechy stojących za sobą ludzi. Wywinęła się taśma ze znakami Morsego i znów zrobiło się cicho. Telegrafista zdjął palec z aparatu i posłał zapytanie. Odpowiedź nadeszła natychmiast.

Telegrafista zamknął aparat i nie odwracając się, rzekł:

— Nic dla pana niema, panie Hammersley. Polecilem okręgowi, żeby zwrócił się z zapytaniem do stolicy. Zobaczę później, co odpowiedzą.

Hammersley cofnął się od balustrady i, poomacku, jak ślepy wyszedł na dwór.

ROZDZIAŁ III.

Wiadomość.

Mc Gregor podał za nim, na czele pozostałych. Od strony zajazdu ukazała się nowa grupa i wkrótce Hammersley i Mc Gregor znaleźli się w centrum prawdziwego zbiegowiska.

Nowoprzybyli zaczęli się dopytywać o nowinę. Na odpowiedź, że niema żadnej, roześmiali się cicho i podnieśli stłumioną wrzawę uwag i przypuszczeń.

— To dobrze — zauważył któryś. — Brak wiadomości jest dobrą wiadomością.

— W tem coś jest, panie Hammersley — rzekł Mc Gregor. — W razie nie-szczęścia, obrońca byłby pana zawiadomił.

Nieszczęśliwy zwrócił na niego czerwone, prawie niewidzące oczy.

— Przeciwnie — rzekł. — Miał się widzieć z gubernatorem wczoraj wieczorem. Gdyby mu się udało wyjednać zawieszenie, byłby przysłał depesze w nocy. Jeżeli zaś czekał na — na tamto — to naturalnie zatelegrafuje później.

Mc Gregor otworzył usta, jakby chcąc coś powiedzieć, lecz zamknął je z powrotem i ująwszy Hammersley'a pod ramie, wyprowadził go z tłumy.

— Niech pan nie upada na duchu — szepnął. — Ja nie tracę nadziei. Odejdź. My od tych ludzi.

— Muszę być blisko telegrafu — wyjął Hammersley.

— Pójdziemy do zajazdu.

Poszli wolnym krokiem. Jednocześnie rozległ się tętent kopyt i w głębi uliczki ukazało się dwóch jeźdźców. Hammersley odwrócił głowę.

— Moja siostra — rzekł — a ja nie mam dla niej żadnej dobrej nowiny.

Konna para zatoczyła galopem koło przed zajazdem i zeskoczyła z siodła. Dzielwczyna podbiegła do Hammersley'a, który ujął ją za rękę i patrzył głową w milczeniu.

Gdy tak rodzeństwo stało obok siebie, Mc Gregor obrzucił pannę uważnym spojrzeniem. Była wyższa od brata i wyglądała na bardzo silną. Kruczo czarne włosy kontrastowały uderzająco z owalem białej twarzy. Gdy brat potraźnął głowę, przeszło ją widoczne drżenie. Opanowała się jednak momentalnie i stanęła sztywna i cicha, silna nie tylko ciałem, lecz i duchem. Mc Gregor zrobił spostrzeżenie, że nie martwiła się o siebie tylko, co brat o nią.

— Nie mogłam czekać — rzekła. — Nie spałam wcale i myślałam, że noc się nigdy nie skończy. Wciąż niema żadnej wiadomości, Jimie?

— Nie — odpowiedział brat.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Teatr i estrada.

Koncert w sali hr. Roden w Król. Hucie.

W ubiegłym tygodniu odbył się w Król. Hucie koncert, w którym wzięli udział p. Maria Schreiberówna (skrzypce), p. Olga Karpacka (fortepian) i p. Aleks. Karpacki (śpiew). Dość liczny udział publiczności świadczy, że inicjatywa koncertu spotkała się ze zrozumieniem miejscowego społeczeństwa i że należałoby w Król. Hucie organizować częściej koncerty o wysokim poziomie wykonawczym i o starannie dobranym programie.

Fakt, że koncert zdołał zainteresować kilkusetną reszce robotniczej i górniczej publiczności jest objawem świadczącym o najwywnioślej, że dziełna nasza zmienia się gruntownie pod względem kulturalnym i kierunkiem.

Spółność i energiczna praca tutejszych gremiów muzycznych, organizacji i władz.

Koncert platkowy spotkał się z entuzjastycznym uznaniem publiczności.

Zasłużył sobie na to. Wszystkie trzy koncerty wykazywały wysoki poziom swych produkcji.

P. M. Schreiberówna jest skrzypkownicą gruntownie wykształconą; główną cechą jej usposobienia jest pewna romantyczna melancholia, granicząca czasami z czułościowym sentymentalizmem.

Przytem posiada jednak p. Schreiberówna temperament nieokielzany, żywiołowy. Dwie te cechy — tak sprzeczne i tak rzadko występujące obok siebie — mieszają się w charakterze p. Schreiberówny w całość oryginalną, owianą tym szczególnym urokiem, jaki wynika zawsze z fantastycznej mieszaniny krańcowych kontrastów.

Ze środków technicznych p. Schreiberówny podnieść należy jej piękny ton, godny uczennicy wielkiego Karola Fischera.

P. Olga Karpacka jest pianistką o nieprzeciętnej technice palcowej, o głębokiej kulturze muzycznej i o poważnych dążeniach artystycznych.

Gra jej jest b. staranna, opracowana i przemysłowa w szczegółach.

Scherzo h-moll Chopina w interpretacji p. Karpackiej było jednym z najlepszych numerów programu.

Jako akompaniująca wykazała p. Karpacka b. wiele sprytu i przytomności umysłu; dotrzymać kroku aż nadto swawolnym rytorem temperamentu p. Schreiberówny, to rzecz istotnie nielata. Jeżeli więc na tem polu dało się zauważyć niejako wiec zagranica — niewiadomo, kogo za to winić?

P. Aleksander Karpacki, śpiewak obdarzony pięknym barytonowym głosem śpiewał szereg arji i pieśni.

Głębokie wrażenie wywarł „Prolog” z „Pajaców”. P. Karpacki operuje nmielnie dość obszerna paleta wokalnych efektów, przez co produkcje jego nigdy nie schodzą z poważnego poziomu prawdziwie artystycznych czynów.

F. Sachs.

Ślegnij po szczęście!

Kup los 20-ej Loterii Państwowej w kolekturze

Związku Obrony Kresów Zachodnich Katowice, Pocztowa 16 II p tel 20.71

Z dokumentów twórczej pracy.

Rozwój Ochronki i Przedszkoli na Śląsku.

Nietylko szkolnictwo, lecz także i wychowanie przedszkolne na Śląsku jest rozwinięte bardzo wysoko. W chwili przejścia Śląska przez Polskę istniało tu zaledwie kilka ochronek dla małych dzieci, utrzymywanych przez towarzystwa charytatywne. Ponieważ zakłady te nie miały znikąd opieki, przeto też mieściły a siebie zaledwie po kilkanaście ubogich sierot.

Dopiero dzięki wydatnej pomocy Województwa Śląskiego ochroniarstwo dziecięce zaczęło rozwijać się tu w całej pełni.

Ochronki na Śląsku dzielą się na dwa rodzaje. Jedne, tak zwane żłobki, mieszczą w siebie dzieci niemowlęta i to tylko bardzo ubogich rodziców lub matek; do innych zaś, właściwych ochronek, mogą uczęszczać wszystkie dzieci przedszkolne, które pragną zabawić się tam wspólnie.

Wprawdzie nie posiadamy jeszcze żadnej statystyki o ochronkach w całej Polsce, jednak na podstawie zasługujących w tej sprawie wiadomości w innych ważniejszych województwach, możemy śmiało powiedzieć, że ochronki na Śląsku lepiej są rozwinięte, niż w jakimkolwiek innym województwie Rzeczypospolitej.

Od czasu przejścia Śląska przez Polskę do r. 1925 utworzono tutaj 73 ochronki, do których uczęszczało 6000 dzieci. Natomiast w dniu 1. 9. 1928 r. stan ochronek przedstawiał się jak następuje:

Powiat	pol.	niem.	razem
Bielsko	11	6	17
Cieszyn	9	3	12
Katowice miasto	17	2	19
Katowice wieś	48	2	50
Król. Huta.	15	2	18
Lubliń	13	—	13
Pszczyna	11	—	11
Rybnik	62	—	62
Świętochłowice	37	1	38
Tarnowskie Góry	9	1	10

Razem: 232 18 250

Do ochronek tych uczęszczało przeszło 20 000 dzieci i wychowanków. Subwencja Skarbu Śląskiego na utrzymanie tych ochronek wynosiła w roku 1928 aż 400 000 zł. I ten przejaw dodatni świadczy nie mniej, jak tyle innych, że jednak umiemy o własnych siłach dobrze pracować i organizować się, jakoteż wychowywać nasze młode pokolenie. Rządy zaś, które rozumieją doniosłość wychowania tych małych dzieci, zapewne zasługują na zaufanie i poparcie wszystkich obywateli dojrzałych.

Na co idą wydatki samorządu?

Ajencia „Iskra” uzyskała ciekawe zestawienie statystyczne wydatków zwyczajnych samorządów miejskich i wiejskich:

W miastach wybijają się na pierwsze miejsce wydatki administracyjne.

Drugie miejsce zajmuje zdrowie publiczne, obejmujące w budżecie za rok 1927/28 przeciętnie około 43 milj., w r. 1928/9 około 57 milj., co w stosunku do budżetu ogólnego wyraża się procentowo 15%.

Trzecie miejsce w budżetach miejskich zajmuje opieka społeczna (procentowo ponad 12%).

Czwarte miejsce oświata (około 44 milj. w budżecie na 1928/9 r. (czyli w ciągu ostatnich 2 lat przeciętnie około 11%).

Plata — spłata długów około 10% ogólnego budżetu.

Wreszcie drogi i place oraz bezpieczeństwo publiczne, w których pierwsze 10%, drugie 9% ogólnego budżetu miast.

W samorządzie gmin wiejskich wybijają się na 1 miejsce także wydatki administracyjne.

Na drugie miejsce wysuwają się wydatki na oświatę, które rosną wybitnie z roku na rok. Gdy w budżetach na rok 1924/5 wynosiły one 10 milj., czyli 22%, w roku 1927/8 wzrosły na 23 milj., czyli 23 6%, natomiast w roku 1928/9 30 milj., czyli 24,6% w stosunku do ogólnego budżetu.

Na trzecim miejscu stoi opieka społeczna z wysokością procentową około 12%.

Następnie idą drogi i place publiczne; bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne i inne.

Zapowiedź ciekawych procesów sądowych.

Katowice, 6. 12.

(:) Dnia 21 bm. odbędzie się w Okr. Sądzie Karnym w Katowicach proces prasowy przeciwko wydawnictwu Korfanego „Polonii”, oskarżonej przez tut. Prokuratorę o świadome rozszerzanie

niepokojących wiadomości przez uśmiechanie napisów o naruszeniu autonomii śląskiej.

Na tej samej rozprawie będzie rozpatrywana skarga o zniewagę P. Wojewody Grażyńskiego, w którego usta

Z dnia.

Święty Mikołaj wśród dziatwy w Katowicach.

Teatr Polski w Katowicach przeżył wczoraj jeden ze swych piękniejszych dni. Osielił miastowicie w swych murach moc dziatwy i św. Mikołaja, który w roku bieżącym był potrzykroć hojniejszy, aniżeli w ubiegłym. Potrzykroć hojniejszy, choć mu tam i żli ludzie czynili podcas kwesny nadespekt. Ale dobrych ludzi jest wiele ca tym naszym polskim Śląsku, więc złożyli na ręce komitetu św. Mikołaja coś 4000 zł. w brzeżającej monocy i wiele darów w naturze. Jak mówi św. Mikołaj, starczy tego na obdzienie dwutyścinnej reszcy biednej dziatwy. A podarunki będą różne, bo i ciepła bielizna, i ubranka, i bućki, i nakrycia na głowę i słodycze także.

Nim św. Mikołaj w towarzystwie czterech zniolów szedł między dziatwę i obdarzył ją podarunkami, zesał dziatwie na swe imieniny cudną bajkę p. Ewy Szelburg, zatytułowaną „Z siedmioma górami”, wystawiona staraniem Tow. Przyjaciół Teatru Polskiego w Katowicach przy dobrej woli dyrektki i artystów. Przesyłony się tedy przed oczyma dziatwy i leśno dziaćki, i smoki, była i zaklęta zaba, i wiewiórka, i muchomorki i bardzo pocieszny król i wszystko, co winno być w bajce. A ponieważ artyści zaażeli w dziatwie wdzięcznego widza — więc dali z siebie wszystko na rzecz tej dziatwy, której blade lica kraslił wczorajszego dnia uśmiech szczęścia. Niech im za recenzję wystarczy powiedzenie dziatwy, że „było bardzo pięknie”.

A jest to więcej, aniżeli dać może recenzent.

A już co św. Mikołaj, to miał powodzenie nadzwyczajne. Czepiali go się dzieci, a on jeno rozdawał podarki i uśmiechy i gładził jasne i ciemne główki.

Było tedy bardzo pięknie. Ale najpiękniej to było chyba na balkonie drugiego piętra teatru, gdzie obdziołomych zostało podarkami 340 biednych dzieci z liczby 2000. Biednej dziatwie, która wczoraj w teatrze nie była, obiecuje św. Mikołaj jeszcze sereg przedstawień bajki „Z siedmioma górami” i podarki.

A panom i panom z komitetu i światłym obywatelom miasta, którzy tak hojnymi okazali się dla św. Mikołaja i jego biednej dziatwy — niech będzie nagroda podziękia, jaką chórnie złożyła dziatwa w teatrze na ręce przedstawicieli komitetu.

Tak. Naprawdę było wczoraj pięknie w teatrze.

Joter.

„Polonia” włożyła szereg nieprawdliwych plotek politycznych.

Prokuratorja Państwa w Katowicach wygotowała akt oskarżenia przeciwko 6 współnikom b. firmy „Dolomity Śląskie” o oszustwo, a mianowicie o wyłudzenie 700.000 złotych z Kurji Biskupiej w Katowicach i o bankructwo wymienionej firmy

Los górnika.

Napisał stary górnik.

(Ciąg dalszy.)

Nadszedł miesiąc maj. Czwartego dnia tego miesiąca przypadały imieniny Floarka. W ów dzień matka Floarka z Hanusią zrobili Floarkowi wielką niespodziankę. Kupili, a raczej zrobili same dla niego ładny i duży bukiet z kwiatów, ustawiły na czystej serwetce nakryły stół w izbie, wokoło bukietu u-mieszczyły różne ciastka, pierniki, cukierki i t. d. a przed bukietem tykotał ładny srebrny zegarek jako pamiątkę wdzięczności od matki i siostry.

Floarka, gdy wrócił z roboty, powitała w progu Hanusia, która równocześnie złożyła mu imieninowe, najserdeczniejsze życzenia, matka zaś do życzeń Hanusiny dołączyła swoje. Po obiedzie, który odbywał się zwykle wieczorem, zaprowadziły one Floarka do izby ładnie przystrojonej, gdzie podały mu okromne podarki i nowy zegarek. Florek z radości i wdzięczności zapłakał i nie umiał słówka podziękowania wy-mówić. Usiedli wreszcie wszyscy wo-kółko stołu i gawędzili serdecznie, gdyż nie starczyło tematów zwykłych, po-szukał Florek książki „Żywoły Świe-

tych Pańskich”, ks. Piotra Skargi, spu-szczny po drogim ojcu, który może więcej niż połowę żywotów Świętych znał na pamięć, odszukał dzień i mają i prze-czytał żywot św. Florjana, czego matka z córką wysłuchały z wielką uwagą.

Florek, zostawszy ładowaczem, za-znajomił się w krótkim czasie z kole-gami i wybrał sobie kilku z nich którzy mu odpowiadali na przyjaciół. Byli to uczciwi i porządni synowie i tak jak on sam, podporami swych starych rodzi-ców. Nalczeży wszyscy do towarzy-stwa św. Alojzego w Bytomiu. Dowie-dziawszy się o celu tego towarzystwa, natychmiast Florek poszedł śladem no-wych przyjaciół i dał się wpisać na kan-dydata tegoż towarzystwa. W następ-ną niedzielę został przyjęty jednogłośnie na członka. Prezesem towarzystwa św. Alojzego był ks. kapelan Franciszek Klein z kościoła Najśw. Marij Panny, który na posiedzeniach wyglądał wy-kłady treści religijnej. Potem uczono się pieśni kościelnych i świeckich. Od czasu do czasu członkowie robili wspól-ne wycieczki do Miejskiej Dąbrowy, do Plekar, do Król. Huty i t. d. Towar-ystwo posiadało też własną bibliotekę i polskie gazety, jak: „Katolika”, „Przy-jaciela ludu”, „Gazetę Górnośląską” i inne.

Florek spędzał swój młodzieńczy

wiek przez 6 dni w kopalni i w domu, w niedziele i święta w kościele i w to-warzystwie. Ponieważ zaś Florek pa-miętał o Bogu, to Bóg o nim też nie za-pomniał i błogosławił jego dobre przed-ziewziewia.

Przygody sztygara z górnikiem Szłapą.

Florek, odkąd został szleprem u re-baczcy Szłapy i Mondziola, zarabiał ra-dzo dobrze. Przodek — chodnik mieli szeroki na 2,50 mtr. a wysoki 2,30 mtr. na pokładzie Gerarda. Węgiel w nim dobrze siedzi na strzał, a odwóz nie był zbyt daleki na pochylinie; ale zato, mu-siał być budowany, bowiem zostawiany pod stropem węgiel, łatwo pękał i obla-tywał i mógłby spowodować jaki nie-szczęśliwy wypadek. Florek z własne-go zrozumienia dozwolił górnikom każ-dodziennie na próżnym wózku potrzebne im drzewo budulcowe, jak: stropnice, dwa stojaki, drażki do zaciągnięcia wierzchu. Rebasec byli temu radzi, bo nie musieli tego drzewa znosić na włas-nych końcach. Za te wygođe pomogli Floarkowi spisać węgiel do wózka. Gdy Florek wywiózł swój „col”, pomagał zwykle rebasecom nisco przy oprawianiu (zabudowywaniu). Czynił tak, gdyż wie-dział o tem, że poduczyć się nigdy nie zawadzi.

Zdarzył się raz taki wypadek. Szłapa i Mondziol „wierтали” (raczej bili, laską) dziury, każdy w swojej ścianie. Szłapa bił po prawej stronie. Nie zauważył, że „wpuszcł” ją za głęboko w ścianę. Przybył na tę chwilę sztygar i mówi:

— Szłapo! Mówiem wam już kilka razy, żebyście mi te ściany nie podry-wali! Jakże to, znów bijecie tę dziurę! O, patrzcie jeno, gdzie ona prowadzi! Gdy ją odrzucicie, tóż to znowu będzie dziura!

Szłapa, że to zawsze był prędki, sko-czył aż do sztygara:

— Nie, panie sztygar, nie będzie dziury, bo w „zadku” (w końcu dziury) skręce.

Sztygar nic na to nie odpowiedział i odszedł.

Kiedyindziej zauważył sztygar w zabudowaniu jedną stropnicę nieco cieńszą od innych i mówi:

— Szłapo! Nakazałem wam, byście mi ten ganek grubym drzewem budowali, a wy zabudowaliście taką cienką kapą.

— Panie sztygar — odrzekł Szłapa — ona więcej wytrzyma, niż gruba, bo jest debowa.

Sztygarowi tego już było za wiele, bo poznał, że Szłapa pokpiwa z niego i za karę obiecał Szłapie dać inny i gło-szy przodek.

C. d. a.

Wadomości biograf.

piątek
6
grudnia

Data: Miłkołaj b.
Jutro: Ambrożygo
Wsch. o 7,30
Zach. o 15,30

Nabożeństwa

W kościele katedralnym św. Piotra i Pawła.
Sobota, dnia 7. grudnia o godz. 6 za rólę
Młotki Zymłotki, Floryntynę Gontłchową i Koppa,
o 6,30 za dusze w czyimś ciele, o 7 rólę
na smut. Franciszka Gole i dzieci, o 7,30 za
smut. Pawła Elar i syna jego, o 8 za smut. Ro-
mana i Marię Szaydowich, o 8,30 cicha masa
na smut. Juliana Zabor i żonę, o 9 cicha
cicha masa na smut. Kłara i smut. o 9 cicha
masa na smut. Piotra Prytkoza.

Teatr Polski w Katowicach.

Św. Miłkołaj w Teatrze Polskim.
Codziennie do wtorku dnia 10. bm. włączenie
piętnastu niedziel, pojawi się św. Miłkołaj na cza-
stochę białej Ewy Szabłowej, o „Siedmioma
górami” i obdarzą będzie naszych miłośników,
o „Przedwzrostkiem sieroty, dzieł bezrobotnych
i walców i biednych rodziców. Dary na ten cel
składano w kasie Teatru u pań komitet-
owych. Początek wszystkich przedstawień popo-
łudniowych o godz. 15.30.

Repertuar:

Piątek, dnia 6 bm. „Za siedmioma górami”
po południu o godz. 3.30.
Piątek, dnia 6 bm. „Eugeniusz Oniegin” wy-
stęp A. Karpakowicz.
Sobota, dnia 7 bm. „Za siedmioma górami”
po południu 3.30.
Sobota, dnia 7 bm. „Madame Butterfly” o
godz. 7.30 występ Zamorskiej.
Niedziela, dnia 8 bm. „Proces Mary Dugan”
po południu 3.30.
Niedziela, dnia 8 bm. „Eugeniusz Oniegin” o
godz. 7.30 wiecz.
Poniedziałek, dnia 9 bm. „Za siedmioma gó-
rami” o godz. 3.30.
Poniedziałek, dnia 9 bm. „Adwokat i róża”
o godz. 7.30.

Teatr Polski na prowincji.

Piątek, dnia 13 bm. „Ladna historia” w No-
wym Bytomiu.
Niedziela, dnia 15 bm. „Adwokat i róża” w
Cieszyńsku.
Sroda, dnia 16 bm. „Rewizor” w Rybniku.

Repertuar „Opolanki” od 7. 12. do 15. 12. 1929 r.

Sobota, 7 bm. w Chorzowie w sali p. Kacz-
marzkiego. Szuka: „Nad potokiem w młynie”, o
godz. 7.30.
Niedziela, 8 bm. w Michałowicach w sali
p. Beniego. Szuka: „Nad potokiem w młynie”,
początek o godz. 7-ej.
Niedziela 8 bm. w Welnou w sali p. Wró-
bla. Szuka: „Tragedia matki”, początek o godzi-
nie 7-ej.
Sobota 14 bm. w Zależu w sali p. Swiatły
(przy Targowisku). Szuka: „Tragedia matki”,
początek o godz. 7.30.
Niedziela 15 bm. w Siemianowicach w sali
p. Uhera. Szuka: „Dwie kamele chcą się oze-
nić”, początek o godz. 7-ej.
Niedziela 15 bm. w Belszowicach w sali p.
Szwey. Szuka: „Nad potokiem w młynie”, po-
czątek o godz. 7-ej.

(-) Dyrektor opery katowickiej
p. Milan Zuma odznaczony został słowackim or-
dorem Białego Lwa.

(-) Międzynarodowa umowa P. K. O. w przed-
miocie przewozów na konia czeskie.
Pocztowa Kasa Oszczędności zawarła umowy
z Austrią, Czechosłowacją i Francją w przed-
miocie przewozów na konia czeskie. Na mocy
tych umów uczestnicy obrotu ciekawego P. K. O.
mogą przelewać dowolne kwoty na rachunek
właścicieli kont czekowych wymienionych kra-
jów i otrzymywać tą samą drogą należności z
zagranicy. Pocztowa Kasa Oszczędności żąda
prowizji za przewozy, pochodzące z zagranicy
nie pobiera, natomiast za przewozy na zagranicę
liczy minimalną stawkę w wysokości 1 pro milia,
minimum 50 gr. Korzystanie z przewozów mi-
ędzynarodowych leży w interesie wszystkich sfer
przemysłowo-handlowych.

(-) Udogodnienia na kolei dla wycieczkowiczów
i zwolnionych sportów zimowych.

Dyrekcja okręgowa Kolei Państwowych ko-
municuje: Dla udogodnienia ruchu wycieczko-
wego i sportowego zwanego do Zakopanego i
Beskidów uruchomi D. O. K. P. Katowice nastę-
pujące pociągi wycieczkowe: 1) Od 14. grudnia
1929 roku do 31. marca 1930 roku na szlaku ka-
towickim — Oświęcim — Zakopane. Początek nr.
1127 A Katowice odjazd 15.34 Zakopane. Przyj.
22.00 i z powrotem, pociąg Nr. 1128 Zakopane
odj. 18.05, Katowice przyj. 0.25. 2) Od 14. gru-
dnia 1929 roku do 16. marca 1930 r. na szlaku
Katowice — Orzesze — Warszawa — Chybie
(Wisła) — pociąg Nr. 815/915 Katowice odj. 15.30
Wiedeń przyj. 16.37 i zpowrotem, pociąg Nr.
916/916 Wiedeń odj. 20.25, Katowice przyj. 23.35.
Pociągi te prowadzić będą osobne wagony dla
narcyzarzy. Celem skomunikowania okręgu ry-
bnickiego przez Orzesze z pociągami Nr. 815/915
uruchamia się z dniem 14. grudnia 1929 roku do
16. marca 1930 roku między Rybnikiem a Orze-
szem pociągi wycieczkowe Nr. 848 Rybnik odj.
15.27, Orzesze przyj. 16.03 i Nr. 849 Orzesze odj.
23.20, Rybnik przyj. 23.55. Wszystkie wyżej po-
dane pociągi odchodzić będą do miejsc wyciecz-
kowych w niedziele włącznie. O ile wy-
padną dwa dni świąteczne bezpośrednio po sobie,
w drugi dzień świąteczny. 3) Od dnia 14. gru-
dnia 1929 roku do 31. marca 1930 r. kursować
będą pociągi nr. 1729 Katowice odj. 16.00, Żywiec
przyj. 18.54 dwa wagony 1. i 2. zarzeczowane
dla narcyzarzy. Wagony te wracać będą z Żywca
w drugi dzień świąteczny pociągami numer 1812:
Żywiec odjazd 20.06, Katowice przyj. 22.27.

(-) Juliusz Mełni S. A. Katowice, ul. 3 Maja 36
urządza w dniu 7. grudnia br. próbną gotowanie
herbety, na które P. T. Publiczność uprzednio
zaprasza. (o)

Akcja budowlana na Śląsku.

(-) Onegdaj, pod przewodnictwem P.
Wojewody dr. Grażyńskiego, odbyła się
konferencja z udziałem przedstawicieli:
Banku Gospodarstwa Krajowego, Za-
kładu Ubezpieczeń Społecznych oraz
przedstawicieli komunalnych kas o-
szczędności, na której ustalono zasady i
flaje wytyczne akcji kredytowej na cele
budowlane tych instytucji kredytowych,
które działają na terenie tut. Woje-
wództwa.

Suma kredytów, która może być w
r. 1930 użyta na cele budowlane, będzie
znacznie większa od tegorocznych kre-
dytów budowlanych.

Pan Wojewoda dr. Grażyński odbył
w tych dniach konferencję z przedsta-
wicielami przemysłu śląskiego na temat
programu budowlanego na rok 1930.

Chodziło w tym wypadku o uzgod-
nienie akcji budowlanej z funduszów
budżetowych i kredytowych z akcją
budowlaną wielkiego przemysłu.

Przedstawiciele przemysłowców zo-

bowiali się w ciągu miesiąca przed-
łożyć Śl. Urzędowi Wojewódzkiemu
szczegółowy program budowy mieszkań
prywatnych, bloków robotniczych i t. d.
Przy tej sposobności omówiono ogólną
sytnację w śląskim przemyśle i u-
chwalono kilka punktów akcji, których
ożywiła rynek śląski.

Śląski Urząd Wojewódzki zakupił w
Ligocie pod Katowicami 21 ha ziemi z
przeznaczeniem parcel na budowę do-
mów urzędniczych.

Parcelę po uporządkowaniu będą sprze-
dane na dogodnych warunkach urzęd-
nikom państwowym, komunalnym i pry-
watnym, z tem że kupujący zobowiąza-
li się wybudować dom mieszkalny w o-
znaczonym terminie.

Wobec zupełnego braku parcel bu-
dowlanych w Katowicach a korzystne-
go położenia Ligoty (projektowane po-
łączenie tramwajowe z centrum Kato-
wic), — wiadomość tę ogół obywateli
przyjął z uznaniem.

Układy zarobkowe w hutnictwie cynkowym na Śląsku.

(-) Wczoraj, t. j. 5 bm., pod przewod-
nictwem komisarza demobilizacyjnego
Inz. Gallota, odbyły się w Katowicach
bezpośrednie układy między przedsta-
wicielami pracodawców i pracobiorców
w sprawie nowej umowy taryfowej w
hutnictwie cynkowym na Śląsku.

Zasadniczo pracodawcy odmówili u-
dzielenia ogólnej podwyżki plac, moty-
wując swoją odmowę rzekomo niezmi-
ernie ciężką sytuacją w hutnictwie me-
talowym, wywołaną gwałtownym spad-
kiem ceny cynku na rynkach europej-
skich (obecna cena cynku wynosi 19 1/2
funt. ang. za tonnę).

Przedstawiciele pracodawców uwa-
żaliby natomiast za możliwe jedynie
korygację niektórych, najniższych kate-
gorii plac i w tej sprawie w najbliż-
szych dniach dadzą wyjaśnienie komi-
sarzowi demobilizacyjnemu, poczem
sprawa zostanie przekazana Komisji Po-
jednawczej i Arbitrażowej, o ileby się
n'e dało tej sprawy poprzednio uzgod-
nić na posiedzeniu Komisji Parytetycz-
nej.

Zdemaskowana napaść „Polonii”.

Korfantowy organ, stosując stale metody
oczekiwania niewygodnych sobie ludzi napa-
dził bezpodstawnie w notatce z dnia 3 bm. p. t.
„Machinacje wyborcze sanatorów” na p.
Lucjana Malskiego, kierownika biura Sp.
Akc. Lignoz w Starym Bieruniu. Na bez-
podstawie insynuacji przesłał p. Malski
„Polonii” następujące sprostowanie:

1. Nieprawda jest, że dopuściłem się pospoli-
tego oszustwa i niedozwolonego nacisku, aby
uzyskać jednolitą listę w Starym Bieruniu
natomiast prawdą jest, że zwołalem zebrane
pełnomocników wszystkich stronnictw wybo-
rzych w celu utworzenia jednolitej listy „Zjed-
noczonych Stronnictw Polskich”.
2. Nieprawda jest, że pełnomocników wódka
traktowałem i upijałem, aby swoje listy wyco-
fać — natomiast prawdą jest, że nie traktowa-
łem nikogo wódka.

3. Nieprawda jest, że informowałem pełno-
mocników, że w Urbanowicach listy wycofano i
wystawiono nową wspólną listę — natomiast
prawdą jest, że powiedziałem, że dotychczas w
24 gminach większych oddano jednolite listy.

4. Nieprawda jest, że pod moim wpływem
doreczono „dnia 30 listopada bezprawnie” nową
listę — natomiast prawdą jest, że doreczyłem
listę właśnie w terminie dla miało obowiąz-
ującym.

Demaskując powyższemu sprostowaniem
kłamstwa „Polonii”, zwracamy uwagę p.
Lucjanowi Malskiemu, by wysłał drugie
sprostowanie do „Polonii”, adresując je na
rece odpowiedzialnego redaktora. Pierw-
szego bowiem sprostowania, zredagowanego
formalnie błędnie, „Polonia” korzystając z
tego błędu formalnego zapewne nie umieści.

Pierścionki zaręczynowe, przycięte zegarki szwa-
jarskie, kaski, papierosnice, sre-
bro wyprawowe, oraz wszelką biżuterię sprzedaje
najtaniej

„Juwelia” Katowice, św. Jana 11.

szem pociągi wycieczkowe Nr. 848 Rybnik odj.
15.27, Orzesze przyj. 16.03 i Nr. 849 Orzesze odj.
23.20, Rybnik przyj. 23.55. Wszystkie wyżej po-
dane pociągi odchodzić będą do miejsc wyciecz-
kowych w niedziele włącznie. O ile wy-
padną dwa dni świąteczne bezpośrednio po sobie,
w drugi dzień świąteczny. 3) Od dnia 14. gru-
dnia 1929 roku do 31. marca 1930 r. kursować
będą pociągi nr. 1729 Katowice odj. 16.00, Żywiec
przyj. 18.54 dwa wagony 1. i 2. zarzeczowane
dla narcyzarzy. Wagony te wracać będą z Żywca
w drugi dzień świąteczny pociągami numer 1812:
Żywiec odjazd 20.06, Katowice przyj. 22.27.

(-) Juliusz Mełni S. A. Katowice, ul. 3 Maja 36
urządza w dniu 7. grudnia br. próbną gotowanie
herbety, na które P. T. Publiczność uprzednio
zaprasza. (o)

3 Katowickiego.

(K) Z wieczornicy listopadowej w Różdzeniu.
Wieczornica listopadowa, urządzona 30 listo-
pada przez Komisję Oświatową Z. O. K. Z. w
Różdzeniu-Szopienicach, ściągła szerokie sfer-
y miejscowej i zamieszkałej publiczności, która
sał p. Freundla wygłosiła po brzegi. Bo też w
programie dała tujeja miejscowości, co miało
najlepszego: produkcję popularną na całym G.
Śląski orkiestra klubu mandolinistów „Halka”,
piętnastkowe w wykonaniu chóru Tow. im.

Mały feljeton.

Gdy zbliża się ranek...

Dojeżdża już ranek. Przedejście białej świt.
Pustelnicy ulicami przesuwają się od czasu do cza-
su zmieście nadmierem uśmiechem i całonocną pi-
lanką, takie jakieś smutne postacie, jak ten zary-
s, nierozjaśniany, plągowy miejski bruk.
Ad czasu do czasu w ścieżce szatańskich podje-
żdzających rozlegają się głosy motoru auto,
zadzźwięnia o twardy bruk kopyta koni. W
wielu się gdzieś z głębi ponurych zaułków szu-
sznają krzyk bólu lub dziwnym drzazsem
obrzydzenia przejmującej śmiech... Taki straszny
— chory śmiech, w którym się perla rozpaczne,
wszystkich przekleństw i skarg tży... Kto sły-
szal taki bolesny — zatraconej duszy śmiech, nie
zapomni go już nigdy w życiu, — na ulicy w
w pamięci — gdzieś się zaczął na dnie duszy i
będzie już z nim uporczywie sdi i szedł... i tak
dzicznie w szare wieczory zadumy i kał i kał...

Jasno oświetlona opalem złocistych żarówek
pretensjonalna jak dziełka uliczna — odata ze
wstydu — dysząca gęzda ulicy — zdradziecka
jak dusza apaszk! — kawiarnia nocna.

Opętana muzyka targająca nerwy dziłkiem
rozpasaniem najwzruszających narkotykami za-
trutej chorowolności śmiech... Mgła dom wwie-
cającego się boleśnie w oczy... Zapach odurzają-
cy najróżnorodniejszych perfum pomieszanych z
zabójczym potem wymięszonej ciał...

Taki dziwny szum... Jarmarczany gwar... pijaka
smętna piosenka... kłamy śmiech... history-
czny pisk... huk bębna... saksofonu bek...

Wir tańca... łamańce pożytych uśmiechem
uog... karmin wysminkowanych warg... blask
dłotych beczonością oczu... krągły ramię
biel... wyblaki grymas sztucznego uśmiechu...
brzęk kieliszów tłuczonego szkła i to „Coś” co
w głębi ciemnych kątów jakimś niesamowitym
łękiem czai się i skradła...

Aż... przesywający jak hiszpańskim style-
tem — nieopisanego bólu-skał, taki serca naj-
krwawiej zranionego i dopeptanego człowieczeń-
stwa krzyk... Umilkła nagle muzyka — zamart-
kawiani szum, pijawcy gwar... Cisza... Zamil-
szanie... Wszyscy zrywają się z miejsc... Zbudzi-
li się z błogiej drzemki stary wyśnawcy łowela i
zaczal się nerwowo trząść... Zerwała się z kolan
piękne, białego młodziana utleniona blondyna...

A tam... na blyszczące posadce, po której
przed chwilą namietnie przebiegali i sunęły roz-
szalałe tańcem nogi... leży kobieta... Posadkę
plami krew... a nad nią stoi „on”... Włożył ręce
do kieszeni... oczy zbrodnia świecą i wyciem
z czci... A usta, te szatańsko wykrzywione usta
śmieją się szczyderczym jadem... tak podle i by-
dłoco śmieją się... ha! ha! ha!...

Splunął leżąc w krwi — w zbolale, oszalałe
oczy — splunął drugi raz...

Ha! Ha! Ha!... Masz... psia kr!...

Otworzyła szerokie takie smutne oczy — tak-
kie oddane mu oczy kochanki-zwierzęcia...
Zadręgały krwią splamione usta: „Janku!...
Janku... mój kochany przebacza...” — Podjęła się...
zbrała... Splunął... i przebaczył kochanek-tan-
cerz — nocnej kawiarni elegancki bandyta...

Muzyka znów gra... a z szarych kątów coś
szczyderco śmieje się, to znów uliczna piosenka
żałi się i ka:

„Małka... Małka... jak mi ciebie żal...”

B. K. Rembowski.

Władysławowi z Różdzenia i Zymle Henryko-
wi z Różdzenia, którzy rzucili się na funkcjo-
nariusza w zamiarze rozbicia go. Zymła po
użyciu broni przez posterunkowego zbiegł, zaś
Gałuszka, który otrzymał lekkie cięcie w głowę,
odprowadzono do Komisariatu.

(K) Włamanie.

Nieznani sprawcy zapomoka podkopu, weszli
do kiosku przy ul. Modrzewskiej w Mysłow-
cach, skąd Niedzieli Szymonowi z Mysłowic
skradli 240 białych czekolady, 120 kartonów
czekolady, 7 kartonów różnych czekoladek, 15
paczek cukierków, 20 sztuk pierników, 10 pa-
czek herbatników.

(K) Pożar.

Wskutek zapalenia się kwasu siarczanego,
rozlanego na podłodze, wybuchł pożar w dro-
gerji Mendla Stanisława przy ul. Bytomskiej w
Siemianowicach. Ogień został lokalny zowany
przez pełnaczy służbę na tejsze ulicy funkcjo-
nariuszy policji.

I stale tam odjad powracać będzie...

jeżeli choć jeden raz poczynisz Twe zakupy u:
Borinskiego, Katowice.

(K) Tramwaj na farmance.

Tramwaj nr. 307, jadący ul. Wojciechowskie-
go w Zależu, najechał na furmankę Wróbla Ka-
rola z Zależa. Wskutek najechania woźnica Ku-
bica Emanuel spadł z furmanki i doznał cięższych
obrażeń na twardzi, zaś wóz uległ częściowemu
uszkodzeniu.

(K) Samochód spalony.

Dnia 4 bm. w Hutniczej w Różdzeniu
wszystk krótkiego spiecia spalił się samochód
osobowy Śl. 3398 własność redakcji „Katto-
wikzer Żelung”. Wypadków w ludziach nie było.

(K) Skutki piątkiej awantury w Michałowicach.
Wczoraj kilku pilanych awanturków w Mi-
chałowicach wszczęło kłótnię z robotnikami.
Robotnicy zażądali interwencji policji. Jeden z awan-
turników, nazwiskiem Feliks Opeldus, rzucił się
na posterunkowego, usiłując go pobić. Posterun-
kowy w obronie własnej użył broni śmielnej, za-
dając napastnikowi ranę w głowę. Po udzieleniu
Opeldusowi pierwszej pomocy, osadzono go w
areszcie.

(K) Awantury.
Dnia 3 bm. użył broni śmielnej poster. Karol
P. z Komis. Pol. Szopienice przeciwko Gałuszce

Dnia 4 grudnia br. o godzinie 5 po południu zmarł nasz najukochańszy synek, bratczek i wuzerek

Sp. Tadeusz Stanisław Stangrecki

Pogrzeb odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 3 po południu w domu żałoby Katowice, ul. Górnicza 16

O czym zawiadamia
w smutku pogrążeni
rodzice i dziadek.

10.000 zł. na budowę kościoła w Brynicy.

(-) Pan Wojewoda dr. Graczyński przyjął w dniu wczorajszym delegację obywateli z Brynicy, pow. tarnogórskiego, która zabiegała o uzyskanie subwencji na budowę kościoła parafialnego.

Pan Wojewoda odłożył się przychylnie do próby delegacji i przeznaczył na ten cel 10.000 złotych.

W przededniu rokowań w sprawie interpretacji Konwencji Genewskiej.

(-) Minister pełnomocny p. Kajetan Morawski, naczelnik Urzędu Mniejszościowego dr. Hintze, radca Śl. Urzędu Wojewódzkiego dr. Kostka i wizytator p. Ogrodziński wyjeżdżają w sobotę 7

bm. do Paryża w związku z polsko-niemieckimi portraktacjami w sprawie interpretacji Konwencji Genewskiej, odnoszącej się do szkolnictwa mniejszościowego na Górnym Śląsku.

Konferencja delegatów Federacji Pracy Przemysłu Odzieżowego.

W dniu 8 grudnia rb. o godz. 10-tej rano w Katowicach, przy ul. Szopena w sali p. Przybyły odbędzie się wspólna konferencja delegatów wszystkich grup Federacji Pracy Przemysłu Odzieżowego.

Porządek dzienny: zagajenie wybór Prezydium, sprawa statutu Federacji, umowa taryfowa, młodociani, inne pokrewne zawody, wolne wnioski i dyskusja.

Znowu aresztowanie obywatela polskiego na Śląsku Opolskim.

(-) Policja niemiecka w Zabrzeu przytrzymała w dniu 4 bm. obywatela polskiego, Jana Pyszynego, kupca zubożewo go z Tarnowskich Gór. Powód aresztowania narazie nie jest znany. W ostatnim czasie jest to już czwarty wypadek aresztowania obywatela polskiego na niemieckiej części Górnego Śląska.

W ostatnim czasie jest to już czwarty wypadek aresztowania obywatela polskiego na niemieckiej części Górnego Śląska.

Walka z przemytnictwem na Śląsku.

Statystyka Okręg Inspektoratu Śl. Straży Granicznej za m-c listopad rb.

Katowice, 6. 12.

(-) Poniżej zamieszczamy statystykę przemytnictwa za m-c listopad rb. sporządzoną przez Okręg. Inspektorat Śl. Straży Granicznej. I tak w miesiącu sprawozdawczym przytrzymano 237 osób z towarami, 160 osób za nielegalne przekroczenie granicy; w 19 wypadkach

skonfiskowano towar bez właściciela, a w 6 wypadkach użyto broni palnej, w tem 4 wypadki śmiertelne.

Ogólna wartość skonfiskowanego przemytu wynosi 82.772 zł. 31 gr. W większości wypadków usługowano przemyt towary jedwabne i wyroby tytoniowe.

dziennicze nauki. Zainteresowane dla kursu jest bardzo wielkie, gdyż opłata jest bardzo mała, a fachowe sily bardzo dobre. Dzieciwota w wielkim liczbie i z zadowoleniem uczęszczają na kurs, gdyż mają możliwość wyczerpania się w krótkim czasie tak kroku jak i haćarstwa.

zostaną ukończone roboty około wykładania posiadanych cegłami, następnie tafiłami. Z nastaniem zimy roboty zostaną przerwane. Roboty wewnętrzne będą rozpoczęte na wiosnę 1930 roku.

(R) Rech oświatowy w Zamysłowie. Pierwszego grudnia rb. komitet T. C. L. w Zamysłowie urządził przedstawienie teatralne. Odegrano: „Na przekór”, „Chrapanie z rozkazem”, „Hrabia i zebrał” i duet „Ulan i kucharka”. W przerwie prezes Stanienda, kier. szkoły wygłosił referat „O celach T. C. L.”. Czysty zysk przeznaczono na powiększenie biblioteki. Sala była przepelniona. Następnego przedstawienie odbędzie się 6. stycznia 1930 r.

(R) Nieszczyliwy wypadek. Dnia 2 grudnia na szosie pomiędzy Wilcżą i Ochocim, samochód osobowy z Król Huty, kierowany przez szofera Józefa Soche, wskutek defektu kierownicy wjechał na przydrożny kamień i uległ znacznemu uszkodzeniu. Szofer, tak i pasażerowie z wypadku wyszli bez szwanku.

(R) Tarnobręski eno.

(T) Prac kulturalnych Kozłowej Góry. W tych dniach w Kozłowej Górze kongregacja Mariacka urządziła przedstawienie teatralne. Odegrano pod kierownictwem p. Odyńskiego, nauczyciela, dwie sztuczki: „Św. Zyta i Bogata wdowa”. Ze przedstawienia wypadło dobrze, śwadczy o tem fakt, iż brakło przygotowanych biletów. Czysty zysk z przedstawienia przeznaczony jest na potrzeby miejscowej kaplicy. Ponieważ p. Odyński już parokrotnie udzielił swej pomocy przy urządzaniu przedstawień, przeto Kongregacja Mariacka uważa za stosowne złożyć mu tą drogą „Bóg zapłać”.

(T) Św. Mikołaj w Roicy.

W piątek 6 grudnia a o godz. 16-ej urządził Tow. Polek „Wanda” w Roicy obchód św. Mikołaja w sali p. Gruszczyńskiego dla dzieci członków. Na program obchodu złożyła się deklamacyjna działalność, poczem nastąpi rozdanie podarunków.

(R) Lubinieckie eno.

(L) Z gimnazjum państwowego. Z końcem bieżącego tygodnia przenosi się męskie gimnazjum państwowe w Lubinie do nowego gmachu. Oficjalne poświęcenie gmachu nastąpi prawdopodobnie w maju przyszłego roku. (i)

(L) Przedstawienie teatralne.

Ubiegłej niedzieli wystawiło Stowarzyszenie Mł. Polskiej w strzelnicy, dramacki przyręczony udział publiczności. Przedstawienie udało się najzupełniej i wystawione było starannie

Radjo.

Program audycji:

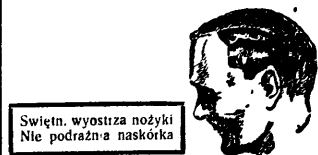
na piątek, dnia 6. grudnia 1929 r.

Programy polskie.

Katowice, dnia 4. 12. 1929. Godz. 11.58 — wywiad z czas. z Obserwatorium Astronomicznego w Warszawie oraz hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05 — koncert z płyt gramofonowych. Gramofon i płyty z firmy W. Strakowski. „Ebecco”, Katowice, 3. 12. 13.00 — orzerywa. 16.00 — komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gospodarczych Wól. Śl. oraz komunikat Teatru Polskiego. 16.30 — koncert z płyt gramofonowych. Gramofon i płyty z firmy W. Strakowski. „Ebecco”, Katowice, 3. 12. 17.15 — Bronisław Odręcki: „Nauka o Polsce”. 17.45 — koncert orkiestry mandolinistów z Warszawy, 18.45 — rozmawiać, zapowiedź programu na dzień następnym, komunikat Teatru Polskiego oraz przegląd widowisk, 19.05 — dr. Stanisław Gronowski: „Jak należy wnosić i popierać oskarżenia prywatne”, 19.30 — mjr. Bronisław Romanowski: „Rybołówstwo sportowe. Jak się łowi pstrąga, lipienia i lososia w naszych górskich rzekach”, 19.58 — sygnał czasu z Obserwatorium Astronomicznego w Warszawie, 20.00 — komunikaty sportowe, 20.05 — pogadanka muzyczna z Warszawy. — 20.15 koncert symfoniczny z Warszawy, po koncercie: komunikat meteorologiczny i P. A. T. z Warszawy oraz zapowiedź programu na dzień następnym w języku francuskim, 23.00 — skrzynka pocztowa w języku francuskim. Korespondencje słuchaczy zagranicznych (z Europy, Afryki, Azji itd.) omówi Dyrektor Programów Stacji Nadawczej „Polskie Radio Katowice” — Stefan Tymieniecki.

„ALLEGRO”

Te Jedyna dobra maszyna do ostrzenia i wygladzania nożyków systemem Gillette.

Świąt. wyostiza nożyki
Nie podrażna naskórka

Niklowy zł 33,—
Oksydowany zł 27,—

Sklepy nożownicze, perfumjerje

Główny skład:

D/H Paryż-Warszawa. Warszawa. Foksal 18

Kalendarzyk zebrań.

Piątek 6 grudnia 1929 r.

Lągowicki Zebrań Tow. Polek o godz. 6-ej wieczorem w sali p. Brzóska w Lągowicach, połączone z obchodem św. Mikołaja. Goście mile widziani.

Tarnowskie Góry. Zebranie ogólne członków Związku Uchodźców całego powiatu tarnogórskiego o godz. 18-ej w sali p. Krusla (Strzelnica). Sobota, dnia 7 grudnia 1929 r.

Nowy Bytom. Zebranie Tow. Polek połączone z „Mikołajem” o godz. 4-ej po południu w sali p. Grychtoła.

Lubinie. Zebranie miejsciczne Zw. Powst. Śląsk. o godz. 19.30 w Salielny.

Rozdzień-Szpocinek. Miejseczne zebranie Towarzystwa Słupia jn. „Wyspińskiego” o godzinie 7.30 wieczorem w browarze.

Niedziela, dnia 8 grudnia 1929 r.

Katowice. Zebranie Zw. Strzeleckiego o godz. 9-ej rano w sali: szkoły wydziałowej przy ul. Szkolnej. Po zebraniu śpiewy.

Katowice. Walne zebranie okręgowo Związku Sybiraków w lokalu Z. O. K. Z. przy ul. Pocztowej 16 o godz. 10-ej rano. Dla dotąd niewarzystwo Sybiraków wstęp wolny.

Katowice-Załęże. Zebranie Tow. gmn. „Sokoł” o godz. 16.30 w sali p. Kubicy.

Katowice-Bogacze. Walne zebranie Tow. Mandolinistów „Chopin” o godz. 2-ej po południu w lokalu p. Daniela. Tegoroczna Msza św. za zmarłych członków o godz. 9-ej rano w kościele parafialnym.

Bieliszowice. Zebranie Harcerskiego Kółka Teatralnego o godz. 14-ej w lokalu Komeody Huta. Miejskie.

Królewska Huta. Miejsce zebranie placówki Związku Harcerzyków o godz. 10-ej w sali „Hotelu Polskiego”.

Bieliszowice-Pawłów. Miejsce zebranie placówki Związku Harcerzyków o godz. 15-ej w sali p. Długosza przy ul. Zabrzkiej.

Rybnik. Miejsce zebranie placówki Zw. Harcerzyków o godz. 10.30 przed południem w sali p. Pogody w Rybniku, ulica Sobieskiego 4.

Bytom-Michałkowice. Miejsce zebranie placówki o godz. 15-ej w lokalu p. Geislerowej.

Wydawca: „Polska Zachodnia” Sp. z ogr. od. Redaktor odpowiedzial: red. Henryk Hause, Katowice, Kopernika 14. — Druk: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. od. Katowice, ul. Batorego nr. 2.

3 Królewskiej Huty.

(-) Nowy skład Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu na rok 1930.

Na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej w Król. Hucie do Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu wybrano na rok 1930 na przewodniczącego p. sędziego Kleskiego, na zastępcę przewodniczącego p. syndyka miejskiego Zająca, na ławników ze strony właścicieli domów pp.: Talmierza Leopolda, workmistrza, ul. Pudełkowa 23; Wroble Karola, inwalidę gór., ul. Ligota Górnicza 52; Józsa Karola, krawca, ul. Odmazajana 26; Manowski Augustyna, inwalidę, ul. ks. Gólczyńskiego 73; Sosie Franciszka, mistrza piek. ul. Rodena 6; Ponickiego Władysława, fabrykanta, ul. 3-go Maja 18; Siegmunda Karola, właściciela domu, ul. Styczyńskiego 14; Plewńskiego Franciszka, dyr. banku, ul. Sobieskiego 8; Gaudja Pawła, kupca, ul. Katowicka 26; Bartosza Jana, kupca ul. Marszałka Piłsudskiego 1; Hadamska Pawła, kupca, ul. Wolności 55; Pyke Karola, komis. pol. mełsk., ul. Słowackiego 5; Sosnaś Pawła, właściciela fabryki, ul. Styczyńskiego 16; Bombke Józefa, właśc. domu, ul. Styczyński 60; 63; Thioła Włodzisława, workmistrza, ul. Ligota Górnicza 42; — ze strony lokatorów pp.: Königfelda Henryka, kupca, ul. Kościelna 13; Kościelny Leona, górnik, ul. Stawowa 12; Herzego Roberta, robotnika, ul. św. Józefa 25; Bucza Roberta, urzędnika, ul. Bytomska 18; Musialskiego Piotra, woźnego, ul. Bytomska 18; Prenera Teodora, okr. mistrz. komin., ul. Stawowa 4; Smieszko Józefa, ul. Gminajana 93; Jedroszka Mikołaja, górnik, ul. Katowicka 58; Kompale Józefa, ul. Mieleckiego 13; Zeldera Wilhelma, restauratora, ul. 3 Maja 6; Fusa Józefa, inwalidę, ul. Wolności 52; Majura Karola, hutnika, ul. Kazimierza 4; Cyrysa Jana, urzędnika, ul. Poniatowskiego 13; Marcinka Zygryda, mistrza szewskiego, ul. Katowicka 10 i Kulesę Piotra, ul. Mickiewicza 45 a.

(-) Sprzeniewierzenie. Gelband Mendel, zam. w Król. Hucie przy ul. 3-go Maja donosił Wydziałowi Siedczemu, że ukraść Popela Józef, zam. w Sosnowcu przy ul. Targowej 10 sprzeniewierzył na jego szkodę 325 złotych.

(-) Kradzież. Dnia 2 bm. niewykryty dotąd sprawca wszedł do sklepu jubilerskiego Jarmerowej Ery, zam. w Król. Hucie przy ul. 3-go Maja i w czasie zakupu skradł 7 złotych pierścieni damskich, wartości 200 zł.

(-) Nieszczyliwy wypadek. Dnia 2 bm. na ulicy Katowickiej w Król. Hucie rowerzysta Łazłucha Olga, zam. w Król. Hucie przy ul. Katowickiej 1. 38 naliczyła na 10-letnią przybyłą Stanisławę z Król. Huty. Dzwiecznika ma okaleczoną głowę.

(-) Osobiste porachunki. Na Franciszka Kuchte napadł w Król. Hucie młoki J. K., zedłając mu uraz cieleśny. Śledztwo wykazało, iż podżegnom napadcy były osobiste porachunki. Na J. K. spisano protokół.

3 Św. Mikołaj w Katowicach.

(S) Węgiel dla biednych. Wydział Powiatowy Świętochłowicki zakupił dla zamieszkałych na terenie powiatu świętochłowickiego 6 bdnich, bezrobotnych, wdów po poległych w wojnie światowej i powstańcach węgiel, który zostanie bezpłatnie rozdzielony. Osoby, wchodzące w rachubę na bezpłatne otrzymanie węgla w inny sposób natychmiast zgłosić we właściwych urzędach gminnych w celu zarejestrowania się.

(S) Święty Mikołaj w Chropaczowie. Zawiał już 4 bm. wieczorem do Tow. Młodych Polek, którego zarząd pod przewodnictwem naczelnicy p. Liszczyńskiej sprawił swym członkom miłą uroczystość, połączone z obrazkami scenicznymi i z obdarzeniem podarkami. W uroczystości wzięli udział p. nacz. Przybyła, p. kierownicy szkół Wrzesiński i Kenob oraz zarząd Tow. Polek Matek. W piątek 6 bm. św. Mikołaj zawita rano do Ochotnicy a po południu na sali p. Walczaka obdarzy dzieci szkolną. Uroczystość zakończona będzie z przedstawieniem bałki „W krainie czarów”. W sobotę po południu o godz. 5-ej urządzi Tow. Polek św. Mikołaja dla swych członków.

(S) Zw. Weteranów i b. Żołnierzy w Chropaczowie. Na swem zebraniu w ubiegłą niedzielę, postanowiło wygłosić referat przez p. nacz. Przybyłą przysięgę do miejscowej Komisji Sportowej P. W., aby tych swoich członków, którzy służyli tylko w armii niem ciekli, przeskoczyć i obznajomić z komenda polska. Weterani postanowili też utworzyć orkiestrę P. W.

(S) Kurs kroju i szycia Tow. Polek. Staraniem Towarzystwa Polek w Nowym Bytomiu, rozpoczął się kurs kroju i szycia. Kurs trwać będzie 3 miesiące i obejmuje 8 godzin

3 Pszczyńskie eno.

(P) Rada miejska w Pszczynie zbiera się na posiedzenie w poniedziałek, dnia 9 bm. o godzinie 17 w sali posiedzeń ratusza. Na porządku dziennym są sprawy: 1) przedłożenie protokołu z rewizji kas miejskich i uchwalenie przekroczeń budżetowych, 2) uchwalenie przekroczenia kosztorysów przy renowacji koszar o 132.34 zł., 3) przeprowadzenie remontu domu miejskiego, zajętego przez Urząd Skarbowy, 4) budowa pieca retortowego w gazowni, 5) przejęcie części opłaty za używanie przez Komitet Wych. Fiz. i Wysz. Wojsk. ujeżdżalni w koszarach w wysokości 120 zł. rocznie, 6) przyznanie subwencji na zakup spadkobu dla szkoły powieszczeni, 7) uchwalenie kredytu na pokrycie woźnego dla Magistrali, 8) uchwalenie budżetu nadzwyczajnego. Na posiedzeniu talem omawiana będzie prośba urzędników i pracowników miejskich o wynagrodzenie za godzinę nadliczbową.

(P) Wiancy. W nocy we wtorek na środe z 3. na 4. bm. własnio się do handlu krzy i obuwia firmy Józef Uko, przy ul. Powstańców w Pszczynie. Sprawcy włamania weszli do podwórza a odwracając klucze i otworzywszy zamek u drzwi wejściowych do sklepu, zabrał towary w szkodę obuwia na zgórą 4000 zł. Na ślad sprawców dotąd nie natrafiono, śledzi ich jednak policja.

3 Rybnickiego.

(R) Nowy zbiór protestancki. W mieście Żorach postawiono nowy zbiór protestancki. W najbliższych dniach robotnicy wciągną krzyż na wieżę, 30 metrów wysoka. Obecnie pracują lekarze około pokrycia miedzią dwóch cebul. W kopuł o średnicy 5 i pół wżgl. 1.80 mtr. Pod koniec bieżącego miesiąca

Szachy.

Pod redakcją Ro — tau'a i E. Wołaskiego.

Z kongresu F. I. D. E.

W ramach kongresu Międzynarodowego Związku Szachowego (F. I. D. E.), który miał miejsce w Wenecji z końcem września br., zorganizował włoski Zw. Szach. dwie imprezy szachowe: międzynarodowy turniej rozegrany w przyspieszonym tempie. Pierwszym silnym faworytem był mistrz Niemiec A. Ahues. Musiał on jednak ustąpić pierwszeństwa Pilschakowi z Brna 8½ pkt. Poza nimi znaleźli się Hellmann, dr. Nageeli i Reijer po 7½ pkt., Rosselli 6½ pkt. itd.

W drugim zwyciężył dr. Alekhine 7½ pkt. przed Ahornem 7, Millanem 5½, Wahltem 4½ itd. — 9 uczestników.

Poniżej umieszczamy dwie krótkie partie z tych turniejów.

Partia nr. 54

grana w turnieju międzynarodowym w Wenecji, we wrześniu 1929.

Pionem damy.

Białe: Ahues (Niemcy) Czarne: Rosselli (Włochy)

1. d2 — e3 1. S g8 — f6

2. e2 — e3 2. S g8 — f6

Niewzory obrone budapeszteńska (2... e5), a z drugiej strony rezerwie sobie możliwość przejścia zaponow 3. c4 do gambitu damy, lub też zaponow 3. S f3 do gry pionem damy, która choć słabsza od gambitu damy przyniosła takimi Collemu naprzykład niejednak sukces.

3. Q f1 — d3 2. d7 — d5

W związku z dalszymi pos. tworzy nowość teoretyczną. Białe zamierzają ustawić się a la Stonewall

4. c2 — e3 3. c7 — e5

5. d2 — f4 4. S b8 — c6

Bardzo ciekawe pos. Białe stoją przed interesującym problemem usunięcia słabości punktu e3, z którą stoi albo pada cały ten system.

5. Q c8 — g4

Zbyt uprzejmie grane. Białe i tak muszą grać S f3 i dlatego lepsze się nam wydaje wycieczka

6. S g1 — f3 6. D d8 — c7

7. S b1 — d2 7. e7 — e6

8. a2 — a3 8. Q f8 — e7

Zbyt ryzykowna byłaby w tym miejscu duża

zmiana (swoją propozycję przesłał nam w miejsce

„roszady“)

9. b2 — b4 9. c5 — c4

O wiele lepsze byłoby 9... b6

10. Q d3 — c2 10. 0 — 0

11. D d1 — e2! 11. b7 — b5

Z zamiarem preforosowania pionu e

12. a3 — a4 12. a7 — a5

Nie jest dobre. Czarne chciały uniknąć nacisku

na linię a po ewent. 12. a6 (po zdwojeniu białych

wież).

13. a4xb5 13. S c6 — d8

14. 0 — 0 14. S d8 — b7

15. b4xa5 15. W a8 — b5

16. W a1 — b1! 16. D c7 — b6

17. e3 — e4!

Po udaleniu odciążenia damy z przekątni b8

— h2 i linii siódmej następuje decydujący cios w

centrum. W tym wypadku Ahues miał rację przy

piątym pos.

17. W a5 — b5

18. S f6 — d5

18. e4 — d5

19. G g4 — f3

20. D e2 — d3!

Sytuacja końcowa:

a b c d e f g h

8

7

6

5

4

3

2

1

a b c d e f g h

Czarne poddają się, gdyż po 20. G e4, 21. D

x e4, f5 nastąpi 22. D x d5! itd.

Partia ciekawa także i z teoretycznego punktu

widzenia.

B'biłoteka.

„Świat Szachowy“ Nr. 11 przynosi artykuł

„Świat Szachowy“ Nr. 11 przynosi artykuł

„Świat Szachowy“ Nr. 11 przynosi artykuł

Partia nr. 55

grana w turnieju w Wenecji, wrzesień 1929.

Francuska.

Białe: Wahltech (Anglia) Czarne: dr. Alekhine (Francia)

1. e2 — e4 1. e7 — e6

2. d2 — d4 2. d7 — d6

3. e4 x d5 3. e6 x d6

4. C f1 — d3 4. Q f8 — d6

5. S g1 — f3 5. Q c8 — g4

Warjant wybrany przez białe nie daje żadnych

korzyści i przy ostrożnej grze może dać remis.

Czarne unikają symetrii i ostatnim pos. wprowadzono

przez Rubinstaina ugnia inicjatywę.

6. S b1 — d2 6. S b8 — c6

7. c2 — c3 7. D d8 — f6

8. h2 — h3 8. G g4 — h5

9. S d2 — f1 9. 0 — 0

10. Q c1 — e3 10. S g8 — e7

11. D d1 — e2 11. h7 — h6

12. g2 — e4 12. Q h5 — g6

13. G d3 — g6 13. S e7 x g6

14. 0 — 0 14. W d8 — e8

Białe już teraz mają bardzo niewygodną po-

zycję. Duża zmiana wcale im nie ułatwia sytu-

acji.

15. S f1 — d2 15. S g6 — f4

16. D e2 — h5

Z pozorna groźba zdobycia pionu. Wymusza

osłabienie pozycji króla, jednak bez widocznej

korzyści.

17. D b5 — f1 17. a7 — a6

18. S d2 — h3 18. g7 — e5

Rozpoczyna się decydujące natarcie.

19. S f3 — e1

Złoty był 19. g x h5, gdyż po 20. W x h5

i zdwojeniu wiat skrzydła króla zostaloby po-

prostu roznieśone.

20. S e1 — d3 20. h5 x g4

21. S d3 — e5 21. D e6 x f5

22. h3 x g4 22. D f5 x g4

23. W h1 x h8 23. W e8 x h5

24. f2 — f3 24. D g4 — f5

25. D f1 — e2 25. W h8 — h2!

Grom z niebieskiego nieba. Patrz diagram.

Sytuacja końcowa:

a b c d e f g h

7

6

5

4

3

2

1

a b c d e f g h

Białe poddają się, gdyż po D x h2 nastąpi

S d3+, a jeśli dama zejdzie z linii drugiej mat

na c2.

Partia interesująca pod względem psycholo-

gicznym Wahltech grał ze swym wielkim prze-

ciwnikiem zbyt pasywnie, to też przegrał, nie

stwarzając Alekhinowi żadnych trudności.

Ro-tau.

Nasze zadania.

Jeden z wybitnych znawców kompozycji kra-

jowej wyraził przypuszczenie, że w konkursie im.

Przepróki wzięcie udziału około 25 prac. Jakol-

wiek, jaka liczba byłaby w naszych stosun-

kach dużym sukcesem, to jednak wydaje się nam,

że zostanie ona jeszcze przekroczona. Upoważnia

nas do tego twierdzenia... listonosz, który co pa-

re dni składa nam na biurku kopertę z napisem:

„Konkurs im. Przepróki“ Skwapliwie staramy

się odcyfrować stempel pocztowy i ku naszemu

zadowoleniu znajdujemy obok Warszawy i Lwo-

wa, listy ze Śląska, Grodna, Poznania i wielu in-

nych miejscowości, gdzie nigdy nie spodziewa-

liśmy się znaleźć odgłosu. A więc wniosek z tego,

że w „konkursie im. Przepróki“ biorą udział

wszystcy, tak rutynowi mistrzowie, jak i stawi-

ający pierwsze kroki w dziedzinie kompozycji.

slusnie. Konkurs ogłoszony przez naszą redak-

cję jest obecnie jedynym wielkim konkursem na-

rodowym, w którym nie tylko można ale i trzeba

spróbować swych sił w artystycznej pracy, jaka

jest kompozycja szachowa. Przy tej sposobności

składamy podziękowanie tym pismom, które ze-

chęciały przedrukować ogłoszenie konkursu, wzgl.

umieścić wzmiankę o konkursie. Jeszcze jedna

uwaga: Rozstrzygnięcie konkursu, jak również

numer, gdzie ukazać się zadanie, zostanie wysłany

każdemu uczestnikowi konkursu.

R.

Rozwiązanie zadania nr. 56 (Trzyciągówka

Traxlera. Białe: K a4, D b2, G d2, S e8 i f6, pion

g6. Czarne: K c5, W h5, G d7 i f2, S h1, pion

a7, c4, c6, c7, c8, g7, g7 i h7!

1. G d2 — h6! i z groźbą 2. D x f2+ i 3. G

e3+ — g x f6, 2. G f8+ i 3. S f6+ — g x

h6, 2. S a4+ i 3. S f6+ — g x h6 (W h1,

X h6), 2. S d7+ i 3. S d8+ — e7+ — G g1

Z turnieju w Rogaskiej Siatn'ie.

W uzupełnieniu naszego sprawozdania z turnieju, umieszczonego w nr. 279 z 11. 10. br. po-

dajemy poniżej tabelę wyników:

Rogaska Siatna	Rub-	Flo-	Men-	Pie	Tal-	Pre-	Prze-	Can-	Grün-	Brin-	Sam-	Hönl-	Kön-	Geig-	Singer	Jovan-	Ro-	Punkty
stein	hr	or	re	re	re	re	re	re	re	re	re	re	re	re	re	re	re	
A. Rubinstein	—	1	½	½	0	1	1	½	½	1	1	½	½	1	1	1	1	11½
S. Flohr	0	—	½	½	0	1	1	½	½	1	1	½	½	1	1	1	1	10½
G. Maroczy	½	½	—	½	0	½	½	½	½	½	½	½	½	1	1	1	1	10
V. Piré	½	½	½	—	½	½	½	½	½	½	½	½	½	1	1	1	1	10
A. Takacs	1	½	½	½	—	½	½	½	½	½	½	½	½	1	1	1	1	10
D. Przepiórka	0	½	½	½	½	—	½	½	½	½	½	½	½	1	1	1	1	9½
E. Canal	0	0	½	½	½	½	—	½	½	½	½	½	½	1	1	1	1	9
E. Grünfeld	½	½	½	½	½	½	½	—	½	½	½	½	½	1	1	1	1	9
Alf. Brünckmann	0	1	½	½	0	1	½	½	—	½	½	½	½	1	1	1	1	8½
F. Sämisch	0	0	0	½	½	½	½	½	½	—	½	½	½	1	1	1	1	8
B. Höllinger	½	0	½	½	½	½	½	½	½	½	—	½	½	1	1	1	1	6½
M. König	½	0	½	½	½	½	½	½	½	½	½	—	½	1	1	1	1	6
H. Geiger	0	0	0	0	0	0	½	½	½	½	½	½	—	1	1	1	1	5½
Dr. K. Singer	0	0	0	0	0	0	0	½	½	½	½	½	½	—	1	1	1	3
Ing. K. Javonović	0	½	0	0	0	0	0	0	½	½	½	½	½	½	—	1	1	2
K. Rožić	0	0	0	0	0	0	0	0	0	½	½	½	½	½	½	—	1	2

(W g8, G x e8), 2. G x g7, W d5, 3. S e4+ —

...dowolnie 3. G f8+.

Doskonała praca! Eksperymentalny ruch go-

ściem na h6 nadaje temu zadaniu dużą wartość ar-

tystyczną. Zadanie to zdobyła pięknie warianty,

wyszukane nadzwyczaj ekonomicznie, ponieważ

wszystkie białe figury biorą udział w siałkach

matowych. Mimo drugiej groźby w postaci ci-

chego ciągu 2. G x g7, zadanie to jest w swoim

rodzaju unikatem. Odbył grają 1. K a5? na-

stąpi wówczas G e1!

W.

Jak powszechnie wiadomo, pismo nasze służy

przedewszystkiem różnicom kompozycji szacho-

wej. To też w dodatku naszym umieszczałyśmy

szereg prac — częstokroć wartościowe oryginal-

ne — polskich kompozytorów. Listę naszych au-

torów tworzą: Przepiórka, Cywiński, Wróbel,

Limbach, Wołaski, Horak, Kotula, Grabowski,

Wójcik, Sypulski, Pomocinski, Towarnicki,

Janowczyk, Hetper, Wichor. Do listy tej wpisu-

jemy dziś nazwisko Edwarda Arłamowskiego,

którego piękną trzyciągówkę przedstawiamy na-

szym Czytelnikom poniżej.

Życie sportowe.

Uchwały powzięte na walnym zebraniu P. Z. B.

Nawiązując do naszych poprzednich artykułów, jakie ukazywały się na łamach naszego dziennika sportowego o walnym zebraniu Polskiego Związku Bokserskiego, jakie odbyło się w niedzielę w Katowicach, podajemy datę i uchwały, zapade na powyższym zebraniu. Postawiono powołać do życia komitę statutową, w składzie pp. dr. Salomego, Lena i Ermanowicza. Komitę statutową opracowanie statutu P. Z. B., O. Z. B. i regulaminu sportowego. Projekt ten komitę przedłoży nadzwyczajnemu walnemu zgromadzeniu w dniu 1. marca 1930 r. Ze statutu P. Z. B. uchwalono skreślić regulamin dla zawodowców, wobec czego Polskie Związki Bokserskie stały się organizacją wyłącznie amatorską. Uchwalono również par. 39 statutu P. Z. B. w tym sensie, że obywateli wrogości miasta Gdańsk a narodowości polskiej, będą mogli brać udział w indywidualnych i drużynowych mistrzostwach polskich.

Przeprowadzenie mistrzostw polskich w roku 1930 powierzono Poznańskiemu Okręgowemu Związkowi Bokserskiemu, który mistrzostwa te przeprowadzi w pierwszej połowie 1930 r. Postawiono dla podniesienia ogólnego poziomu pięściarstwa w Polsce oraz do spopularyzowania tej gałęzi sportu urządzać międzymiastowe zawody o puchar systemem punktowym. Przyjęto do zatwierdzającej wiadomości międzynarodowy program zawodów na rok 1930. Porządek tych zawodów jest następujący:

6. I. Polska — Niemcy w Poznaniu; luty Polska — Czechosłowacja w Pradze; marzec: Polska — Austria w Wiedniu.

Przyjęto do wiadomości, że reprezentacja Polski weźmie udział w bokserskich mistrzostwach Europy, które odbędą się od 4-8 czerwca 1930 w Budapeszcie.

Walne zgromadzenie zgodziło się nadto na rozegranie międzymiastowych zawodów z Węgarami w październiku 1930 r. w Budapeszcie, oraz na zakończenie w roku 1930 z Francją, Włochami i Niemcami w Szwajcarii.

Podano również do wiadomości, że Polskemu Związkowi Bokserskiemu zaproponowała narodowa reprezentacja duńska przyjazd na kilka meczów do Polski, które rozegrać chciałaby w najbliższych ośrodkach sportowych, stale i za warunków przyjazdu zwrot kosztów podróży, oraz po 2 dolary dziennie dla każdego zawodnika na utrzymanie i mieszkanie.

Zniszczo dywizyjną dyskwalifikację, nałożoną swego czasu na P. Latowskiego z Poznania oraz anulowano dyskwalifikację p. Ermanowicza.

Uchwalono, że reaktywowanie zawodowców może wykonać tylko roczne walne zgromadzenie. W zakończeniu postanowiono zwrócić się do francuskiego Związku Bokserskiego z prośbą o podanie czy Bera, zawodnik KS. 09 z Mysłowic w czasie swego pobytu we Francji walczył jako amator czy zawodowiec, wreszcie przyjęto na trenera P. Z. B. p. Sopkę z tym jednak, że traci on wszelkie prawa sędziowskiego amatora.

S. M. P. Roździeń-Sopliczenie — K. S. 20 Nikisz 2:4 (0:3).

W niedzielę, dnia 1 grudnia r. odbyły się zawody w piłkę nożną na boisku w Nikiszowcu, pomiędzy powyższymi drużynami. Zawody te do przerwy stały pod przewagą K. S. 20, co zresztą uwalnia wynik meczu do przerwy. W drugiej części gry przechrzodził inicjatywę w ręce S. M. P., która przez składną grę całej drużyny uzyskała 2 bramki strzelone przez Koniecznego i Walde.

SMP. II juu. — Nik sz 20 I juu. 2:4 (1:1).

Z walnego zebrania P. Z. B.

Program dr. Tadeusza Salomego.

Jak to już w krótkim sprawozdaniu wczorajszym donosiliśmy, udział w walnym zebraniu P. Z. B. w niedzielę w Katowicach, w sali posiedzeń Rady Miejskiej miasta Katowice.

Głównym przedmiotem obrad była dyskusja nad sprawozdaniem ustępującego zarządu. W czasie dyskusji wyszły na jaw bardzo przysiężne rzeczy. Komitę statutową stwierdziła bowiem, iż w ciągu jedynastu miesięcy do ksiąg kasowych nie włączono żadnych dochodów, ani rozchodów i zakwestionowała również niektóre wypłacone sumy. Jakkolwiek, wywołała to sprawa wielką dyskusję, jednakże nikt nie był tam zaszkoszony, bowiem już przed zebraniem każdy otrzymał następującej treści komunikat:

Wyjaśnienie w sprawie zawieszona p. Władysława Wiczkorka, dotychczasowego przewodniczącego Wydziału sportowego P. Z. B.

Przed rocznym walnym zebraniem Polskiego Związku Bokserskiego uważał za stosowne poinformować wszystkie Zarządy O. Z. B. o zasadniczej przyczynie zawieszenia w czynnościach członków Polskiego Związku Bokserskiego Władysława Wiczkorka.

Po przeniesieniu P. Z. B. z Poznania do Katowic członkowie zarządu oddali P. Wiczkorka Władysława pełnym zaufaniem w pracy organizacyjno-administracyjnej, pozostawiając mu zupełną samodzielność w jego poczynaniach sportowych, jako inicjatora i sprawcy zmiany siedziby P. Z. B.

Jednak z chlubą ustąpienia i sekretarza p. Zelig-Zulawskiego i skarbnika p. Snopka Pawła sprawa kała zaczęła przybierać zły obrót, po nieważ agendy ustępujących przejął i zaczął sprawować p. Wiczkorka w jednej osobie. Stan taki trwał aż do chwili zawieszenia go w czynnościach, mimo zmiany składu zarządu, a to w osobie sekretarza skarbnika i p. Lena Tadeusza i p. Henr. Sadowskiego, którzy mimo sprzeciwu i kilkakrotnego podkreślenia przekraczania kompetencji przez p. Wiczkorka, nie mogli uchylić od niego pomocy (korespondencji po p. Zulańskim i rachunków i rozliczeń kasowych (po p. Snopku) które były w posiadaniu wymienionego.

Wskutek tego P. Z. B. nie mogąc od wymienionego mimo kilkakrotnych upomnień otrzymać rozliczeń ani dowodów rachunkowych z normalnych wpływów kasowych, jak również z zawodów: o mistrzostwo Polski, Polska — Czechosłowacja, Polska — Węgry, Polska — Niemcy, powziął uchwałę zawieszając p. Wiczkorka w czynnościach członka P. Z. B. aż do rozstrzygnięcia sprawy na rocznym walnym zebraniu.

Poza tym p. Wiczkorka w czasie pobytu w Szwecji na turnie z zawodnikami słaskimi jako reprezentant drużyny polskiej, zaciągnął prywatną pożyczkę u p. Norlinga w kwotę 40 dolarów, które od tego czasu mimo licznych listów interwencji ze strony p. Norlinga, nawet przez Konsulat Szwedzki i Państwowy Urząd Wych. Fiz. i P. W. do dnia dzisiejszego nie oddał, chociaż zarząd P. Z. B. kilkakrotnie w tej sprawie go monitował.

W końcu zarząd ratując dobrą opinię sportu polskiego wobec zagranicy, zdzieli p. Norlinga całą sprawę w pismach opublikować, a nie mając na razie innego sposobu, uchwalił pokryć wymienionemu dług za p. Wiczkorka i wysłać 460 złotych na ręce p. Norlinga.

Poza tym swoją nieogodną i samowolną gospodarką kłóczył każde zawody deficytem dla P. Z. B., przyczem do dnia dzisiejszego nie uregulował wiele pretensyj pieniężnych, jak e za pośrednictwem P. Z. B. zanoszą dotychczas do Wiczkorka ludzie prywatni, jakoteż okrzyki i kluby bokserskie.

Podobne historie działy się za jego prezesowania w Sł O Z B

W ten sposób postępowaniem swoim nadzieli w zupełności zaufania, jednakże ciężył się na początku w Zarządzie P. Z. B. i doprowadził do tego, że w końcu na powyższe sprawy został zawieszony i umiarkowany od dalszej szkodliwej pracy dla P. Z. B.

Nie zaś defraudacja, to defraudacja pominięta, o burzeniu do grzebi, sądzając kategorię, by sprawę p. Wiczkorka skierować do władz prokuratorów. Zebranie jednogłośnie waloski i chwaliło.

Uchwały walnego zebrania prezesa dr. Tadeusza Salomego, sekretarza p. Lena i dokopowanego ostatnio skarbnika Koczura, który złożył jedynie sprawozdanie za czas swego krótkiego urzędowania. Obrót za ten czas wyniósł 5 406,22 zł., na którą to sumę składają się 3 909,74 zł. rozchodu i oszczędności 2 496,48 złotych

W wykonaniu sprawozdań i dyskusji zebrani uchwalił absolutorium jedynie prezesowi dr. Tadeuszowi Salomemu. Sprawa uchwaleń absolutorium dla reszty członków rozstrzygnięta po załatwieniu sprawy Wiczkorka na nadzwyczajnym walnym zgromadzeniu, którego termin wyznaczono na dzień 1. marca 1930.

Po skończeniu drażliwych obrad dr. Salomego wygłosił wielką programową mowę, z której podkreślił należy: przydzielenie trenera objęzowanego dla wszystkich okręgów, utworzenie kursów instruktorów; zorganizowanie raz na rok obzów ówczesnego dla czołowych pięściarzy polskich celem netyklo podtrzymania ale i podniesienia i ich klas; udzielanie subwencji na spręż sportowy; ustalenie stałego zasadniczego programu pracy oraz dołożenia starań, by jak największe imprezy międzynarodowe odbywały się w Polsce.

Myśl przeniesienia siedziby P. Z. B. do Poznania upadła i zarząd P. Z. B. nadal przebywać będzie na Górnym Śląsku. Motywem głównym powyższej decyzji był wygłoszony przez dr. Salomego program, który przeszedł oczekiwaną wszystkich zebranych.

W zakończeniu obrad powzięto szereg uchwał, które podajemy na innem miejscu.

Związki sportowe otrzymały wreszcie biura na pomieszczenie swych sekretariatów.

Dzięki zabiegom i staraniom nieustraszonego działacza sportowego dr. Tadeusza Salomego, prezesa Śląskiej Rady Sportowej, wszystkie związki sportowe mające swą siedzibę na terenie miasta Katowice, otrzymały wreszcie lokal na pomieszczenie swych biur w Katowicach przy ul. Pocztowej 11.

Biura te przyznane zostały następującym Związkom: Śląskiej Radzie Sportowej, Polskemu Związkowi Motocyklowemu, Polskemu Związkowi Atletycznemu, Górnośląskiemu Okręgowemu Związkowi Lekkoatletycznemu oraz Śląskiemu Okręgowemu Związkowi Piłki Nożnej.

Wymienione te magistratury sportowe zostały wreszcie w jednym gmachu, położonym w śródmieściu, scentralizowane, a w biurach swych równocześnie odbywać będą mogły swa zebrania zarządów, które dotychczas odbywały się w restauracjach.

W związku z budową sztucznego toru tyżwiarskiego, zbudowany zostanie według projektu dr. Salomego „Dom Sportowy” w którym przewidziano są również ubikacje dla wszystkich tych związków. Zatem pomieszczenie biur związków sportowych przy ul. Pocztowej 11 będzie należało tylko jako tymczasowe.

Z Polskiego Związku Motocyklowego.

Zebranie zarządu P. Z. M. i komitę sportowej tegoż związku z udziałem delegatów poszczególnych Okręgów odbyło się dnia 16 grudnia r. w Katowicach w lokalu P. Z. M. przy ul. Pocztowej 11.

Kto startować będzie z Petkiewiczem.

Jak donoszą z Ameryki, zostali zaproszeni na występy w Nowym Jorku i kilku innych państwach następujący biegacze, spośród Petkiewiczów: Rikola, Lorkola, Larva (Finlandia), Martin (Szwajcaria) i Polster (Niemcy). Nawet nie było nadziei do spotkania na gruncie amerykańskim pomiędzy Petkiewiczem a temi sławami światowymi.

W Austrii wyświetlany będzie polski film sportowy.

Wiedeńska wytwórnia filmowa „Standard-film” zwróciła się do polskiej wytwórni filmowej „Pegaz-Film” w Król. Hucie z propozycją eksploatacji na całą Polskę film sportowego p. t. „Semmeringrennen”, oczywiście za wymianą na polski film sportowy nakręcony przez wytwórnię filmową „Pegaz-Film” p. t. „Wielkie Międzynarodowe Wzręgi Motocyklowe o Grand Prix”, który to film wyświetlony będzie w wszystkich kinach Austrii.

Dział urzędowy

Komunikat Nr. 33

Zarządu Podokręgu Bielsko-Biała z dnia 27-go listopada 1929 roku.

1) Zamiana adresu: Nowy adres Podokręgowemu Sędziów brzmiał: Artur Goldberg, Bielsko, Młyńska 3.

2) Walne Zgromadzenie: Dnia 22. grudnia br. o godz. 9 przed południem odbędzie się w sali „Jastarcza” „Vru bus Unita” (p. Mising), Bielsko, ul. Piłsudskiego, zwyczajne walne zgromadzenie z Podokręgu Bielsko-Biała. W razie niekompletu, odbędzie się o 1 godz. później walne zgromadzenie, bez względu na ilość obecnych członków.

Porządek dzienny:

- 1) Zagalenie.
- 2) Wybór przewodniczącego walnego zgromadzenia z siedzibą listy uprawnionych do głosowania.
- 3) Odczytanie protokołu z ostatniego walnego zebrania.
- 4) Sprawozdania: a) prezydium, b) sekretarza, c) zastępcy kapłana związkowego, d) Wydziału Gier i Dyscypliny, e) skarbnika, f) komisji rewizyjnej i udzielenie absolutorium skarbnikowi.
- 5) Udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi.
- 6) Wniosek o ewentualne zmiany statutu.
- 7) Wniosek Zarządu i Klubów.
- 8) Wybory.
- 9) Wolne wnioski i interpelacje.

Kluby delegują po 2 przedstawicieli, zaopatrzonej w firmowy podpis pełnomocnictw. Odpowiadanie pełnomocnictw na inne kluby, jest nieważne. Kluby, które nie wyrównały swej zaległości wobec Podokręgu i Klubów, nie mają prawa do głosowania. Wyjatek stanowi sprawa pomiędzy Klubami, co do których nie zapada definitywna uchwała. Kluby, które nie uiszczyły zaległości do Walnego Zgromadzenia, mogą to uczynić w dniu Walnego Zgromadzenia na ręce skarbnika Podokręgu.

Wnioski Zarządu Podokręgu Bielsko-Biała:

Walne Zgromadzenie Podokręgu Bielsko-Biała zwraca się przez Sł. J. P. N. do P. Z. P. N. z prośbą o zaprowadzenie dowodów oświadczeń dla graczy na terenie Polski, wzr. Sł. O. Z. P. N. Mazur m. p. Studencki m. p. sekretarz. przewodniczący.

Licytacja przymusowa.

W sobotę, dnia 7 grudnia br. o godzinie 12 w pol. będą licytował w Katowicach przy ul. 3-go Maja 19 w podwórzu następujące przedmioty:

2 regaly składowe, 3 stoły składowe, 1 szkrzynię na makę, 1 szkrzynię kawy słodowej i wiele drobnych rzeczy publicznie najwięcej dającym za gotówkę.

T. Dela. komornik sądowy w Katowicach.

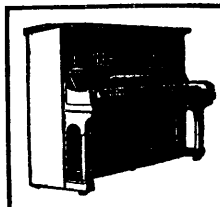
Elewackiego mieszkania

w zdrowym słonecznym położeniu, nie w śródmieściu, poszukuje się w Katowicach. Komfort nowoczesny, konieczny, mogłaby być ewentualnie część ładnej willi. Zgłoszenia pod „Czystość i Słoteczka, 5548 do Administracji Polski Zachodniej

Miód Pszczelny!

Wysyłam tegoroczny pod gwarancją czysto pszczołowy miód wraz z blaszankami i opłatą pocztową ku zupełnemu zadowoleniu, 3 kg. Zł. 11.50, 5 kg. Zł. 17.50, 10 kg. Zł. 32.00. J. Kwastel, Podwoleńskie, (Małopolska.)

Wielki wybór PIANIN

poleca w nieporównanej jakości

B. SOMMERFELD - BYDGOSZCZ

Największa Fabryka Pianin w Polsce. Dostawca Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Katowicach.

Filia: Katowice

Tel. 28-98 ul. Kościuszki 16 Tel. 28-98

Kawiarnia „Astoria” Katowice

Dziś piątek, 6 grudnia 1929 r. o godz. 20¹⁵

11 nadzwyczajny koncert

kapelm. Eugenjusza Landowskiego

Wieczór muzyki polskiej.

Oglašzacie się w Polsce Zachodniej!

CENNIK OGŁOSZEŃ.

Intencjonalnie: za wiersz mm lub jego miejsce: na stronie tytułowej 1.— zł., w tekście 0,80 zł.

za tekstem w części ogłoszeniowej 0,25 zł.

Wekrologi: w tekście 0,60 zł, w części ogłoszeniowej 0,25 zł.

Nadawanie: w tekście 0,80 zł.

Ogłoszenia drobne: za słowo 0,20 zł. dla poszukujących pracy 0,10 zł, matrymonialne 0,30 zł.

Dla zarządów Szan. P. T. ogłaszających się w naszym piśmie: wysokość strony wynosi 410 mm, jedna strona tekstowa ma 4 sepalty, a 70 mm szerokości, jedna strona ogłoszeniowa (po tekście) ma 10 sepalty, każda sepalta 28 mm szerokości. Administracja jest obowiązana do bezpłatnego powtórzenia tylko w tym wypadku, o nie omyłki drukarskie zmieniły zasadniczo tekst ogłoszenia. Zastrzeżenie: miejsca uzależniamy od względów technicznych. Rachunki nasze są płatne i kasowane w Katowicach. Prawo łaski przysługuje tylko upoważnionym inkasentom zaopatrzonej w odpowiednią legitymację z fotografiami.

Podziękowanie.

Za współczucie wyrażone mi z powodu śmierci mego kochanego męża, naszego ojca, kupca

śp. Adama Nowaka

składam tą drogą wszystkim naszym krewnym, przyjaciółom etc. serdeczne podziękowanie.

Lipiny, w grudniu 1929 r.

W smutku pogrążeni **pozostali.**

Wielka Sala Parkietowa

jest jeszcze na kilka dni w czasie karnawału wolna. Tylko dla Towarzystw w ścisłe zamkniętym kołku. Restauracja „Tivoli“ ul. Jordana 12. Tel. nr. 30-14.

Komisja Gospodarcza.

Maszyny do szycia

Motorcycle i rowery marki „Opel“

Patefony z pytaniami najlepszych marek zagranicznych z wieloletnią gwarancją. Sprzedawca gotówkę i na raty na dogodnych warunkach. Uwaga: Nieumiejętność nauka szycia i haftowania darmo!

Blitz i Ska Katowice
ul. Mieleckiego 8 (drugie podw.)

Kazimierz Zienkiewicz

adwokat

otworzył kancelarię swoją
w Katowicach

przy ulicy Mariackiej 30. Tel. 17-76.

Felzytyn i Trocal?**Posad poszukują**

Inżynier-chemik młody, zdolny, energiczny poszukuje odpowiedniej rodziny. Zgłosz. pod „Inżynier“ Biuro Statyst. Kraków.

Pokoje

Pokoju w pobliżu Wojskowej wódnia poszukuje Zgłoszenia w Adm. nistracji pod „Nauzczytelka“

Pokój

umeblowany z os. Onem wejściem do zaraz do wynajęcia. Adres w Adm. n. Polski Zachodni.

Sprzedaż

Lódka dziecięcą, mały st. k. gabietowy, wózek dla lalki tanio do sprzedania. Katowice, Plebiscytu 26 II p. prawo.

Fortepan koncertowy marka Blüthner, czarny, krótki tanio do sprzedania. Król. Huta, Gminajna 19 parter.

Fortepan czarny, krótki tanio do sprzedania. Król. Huta, Sobieskiego 17 parter.

Mały domek w Dąbrowie Małej z stodółką i placem budowlanym 9 ar. 32 m² jest natychmiast do sprzedania. P. Kratczyk, Brzeziny Śl. ul. Mielieckiego 7.

Uzdrowiska

Zakopane pensjonat „Sienkiewiczów“ ul. Zamajskiego tel. 277, poleca na sezon zimowy, słoneczne, komfortowe pokoje. Kuchnia wykwintna i obfita.

Zakopane droga do Bałego. Willa „Nalecz“ nowowbudowana willa od dnia 15-go grudnia poleca nowocześnie komfort, woda zimna: ciepła w pokojach. Kuchnia wykwintna. Ceny przystępne

Różne

Niemieckie godziny dla dzieci i dorosłych udziela niemiecka nauczycielka, Katowice ul. Sienkiewicza 36 I p.

Architekt i budowlanin poleca się pp. kolegom właścicielom realność do wykorzystania ostatecznych obliczeń budowy planów i kosztorysów, oraz sprawdzi rachunek budowlany na bardzo przystępnych warunkach. Adres wskazuje Adm. nistracji „Polski Zachodni“

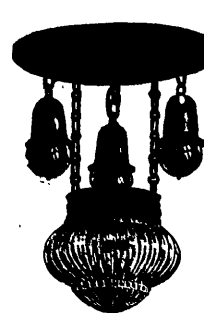
Meble stylowe z gwarancją, kil. m. dwany na dogodnych warunkach poleca firma Franciszek Łopczewski Kraków ul. Straszewskiego 28

Ogłoszenie. Przy ofertach sfinansowanych nie należy zaliczać oryginalnych świadectw i innych dokumentów załączonych przy sfinansowaniu ofertach nie bierzemy żadnej odpowiedzialności. Adm. nistracji „Polski Zachodni“

Nasze wyroby polecają się same

Zyrandole

Szczegółne ceny gwiazdkowe

Centrała Światła, Katowice, Gliwicka 21-23

Filije: Katowice, ul. św. Jana 14 i ulica 3 Maja 6. Król. Huta, Wołoszki 33, Bielsko, Jagiellońska 10

Meble

Jadalnie, Sypialnie, Gabinet, Salony, Kluby, Łóżka, Wózki itd.

Piżanki, Serwety, Narzuty, Brokaty, Koldy, Materace, Kocy itd. **E wyany**

Bażanty**Zajęce****Kuropatwy**

poleca korzystnie:

L. Borinski, Katowice

Stow. zarej.

Wyższa Uczelnia Kroju i Szycia „Władysława“

KATOWICE, ul. Andrzeja 2
urządza

Kursa kroju i szycia

Konfekcji damskiej i dziecięcej oraz bielizny damskiej męskiej dziecięcej i dla niemowląt. Każda uczestniczka ma możność wyuczenia się kroju i szycia w przeciągu 4 tygodni do 3 miesięcy. W czasie kursu każda szwie i kraja dla siebie nawet najwykwintniejsze nasytze. bluzki suknie bielizna itd. W ten sposób korzyści osiągnięte w czasie nauki pokrywała drobne opłaty.

Wyższa Uczelnia Kroju i Szycia „Władysława“ umożliwia zdobycie wiedzy z zakresu kroju i szycia.

Wpisz i informacje codziennie.

Wyższa Uczelnia Kroju i Szycia „Władysława“ wydała podręcznik Kroju i Szycia konfekcji damskiej i dziecięcej — wszędzie do nabycia.

Nadzwyczajna okazja**Samochód**

4 osobowy „Renault“ limuzyna w bardzo dobrym stanie sprzedam zaraz za 3500 złotych.

Ge-Ku-Wo

Katowice, ul. Młyńska 45, III p.

Przedsiębiorstwo przemysłowe poszukuje Inżyniera budowy maszyn

Polaka w wieku 30-40 lat, dobrze się reprezentujący tego, z dobrą praktyką techniczną i kulturalną do biura technicznego oraz celem odwiedzin a odbiorów. Wymagana znajomość języka niemieckiego w słowie i piśmie. Reflektuje się jedynie na silę pierwszorzędą. Oferty z oświadczeniem wprawy się kierować do biura „Ruch“, Kraków, Szczęśliwa 9. p. pod „Inżynier-kuniec“.

Ubrania Wyekwipowania do Nart

Piewszorzędne materiały
Korzystne ceny
Proszę zająć nasz cennik

Friemel

Katowice
Dyrekcja 10

Pierwsza Wytwórnia Nart Stanisław Zurek

Zakopane Szkoła i (Dom wianysy)

poleca pierwszorzędne narty lesionowe i biko-rowe turystyczne pół-turystyczne, wyścigowe i skokowe. Wedle statystyki narty z wytwórni St. Zureka wykazywały najmniejszy procent uszkodzeń lub złamań.

Dogodne warunki dostawy i spłaty.

Dostawca dla K. O. P. Wojska. Towarzystw i Klubów Narciarskich. — Hurtowniom P. T. T. Marczonim rabat

Własność własnego patentu na składzie

Uszkodzone lub złamane narty naprawia się, doprowadzając nanowu uszkodzone części

Własność Patentu Zurek wykonane wedle wymogów najnowszszej techniki, posiada te zalety, że przyniosły się nawet bez rzemysłów

Ceny niskie! Ceny niskie!

Fabryka wyrobów metal. i zabawek dziecinnych

Poleca: Gwizdki w 12 gatunkach, nakrycia stołowe dziecinne i serwisy, karbowkę do włosów w dobrym gatunku, łozaki, brzoziaki, wagi dziecinne, kolebki blaszane z łańcuchami, lichterzki choinkowe i t. p.

JULIAN STAJA

Częstochowa — Koszarowa nr. 21a

Na żądanie wysyłam cennik oraz wzory.

Czystość**Ilustrowany Miesięcznik Popularny**

„Czystość“ Szerzy zasady higieny i notuje czyny szlachetne!
„Czystość“ Kto chce, aby w Polsce nie było brudu!
„Czystość“ Kto pragnie, aby czyny szlachetne były wzorem dla wszystkich, szczeg. zaś dla podras. pokoleń, ten abonuie „Czystość“!

Wydatek niewielki, Rocznie 2 zł 6.—, Zagranicą 2 zł 6.—
Ogl. wiersz mm. przed tekstem gr 60 — za tekstem gr 50.

Częstochowa
Skrz. pocztowa 104

Warszawa
Skrz. poczt. 729
P. K. O. Nr. 15-960

Krynica
willa „P. Szwarc“
pokój 21

W Częstochowie bliższych inform. udziela

Red. Lekarz-Dia Michał Grein'ec, Al. Nalw. Marji Panny 10 — Tel. 2-50

Zastępcę wszędzie poszukiwani!

Nr. wzorowy wysyłamy po otrzymaniu 50 gr w znaczkach poczt. na żądanie i gratis.

Matko, tylko

PUDER, MYDŁO i KREM

BEBE SZOFMANA

uczynią two dziecko zdrowym i kwitnącem.

Pierwszorzędny Zakład Malarski**FLORJANA WIECZORKA**

Katowice, ul. Mariacka Nr. 33

wykonuje wszelkie prace w zakresie malarsztwa wchodzące wedle najnowszych wzorów malarsztwa polskiego i zagranicznego, wedle szablonów oraz ręcznie, natrysowe i t. d., wykonywanie prac obejmujące malowanie lokali rozrywkowych, salonów, pokoi i t. d., zadowoli nawet wymagania największych estety, o czym świadczą liczne podziękowania wybitnych osób i reprezentantów i t. d.

Ceny niskie konkurencyjne! Wykon. pierwszorzędne!

Rozpowszechniajcie Polskę Zachodnią!